

Spellingblok 6

Toelichting en Antwoorden

COLOFON

Auteurs

Marielle van der Borgh

Marcel de Reuver

Hans Vermeer

Ezra van Wilgenburg

Magda van der Wulp

Alyce Zandbergen

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Vormgeving binnenwerk

Jan Brands, 's-Hertogenbosch

Vormgeving

Annmiek Moormann

Omslag illustratie

Metamorfose ontwerpen BNO, Deventer

Ontwerp omslag

Lasso CS, Eindhoven

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff is dé educatieve mediaspecialist en levert educatieve oplossingen voor het Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs, Middelbaar Beroepsonderwijs en Hoger Onderwijs. Deze oplossingen worden ontwikkeld in nauwe samenwerking met de onderwijsmarkt en dragen bij aan verbeterde leeropbrengsten en individuele talentontwikkeling.

ThiemeMeulenhoff haalt het beste uit elke leerling.

Meer informatie over ThiemeMeulenhoff en een overzicht van onze educatieve oplossingen: www.thiememeulenhoff.nl of via de Klantenservice 088 800 20 17

ISBN 978 90 26 22076 0

Eerste druk, vierde oplage, 2013

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort, 2010

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is voorzien van het FSC®-keurmerk. Dit betekent dat de bosbouw voor het gebruikte papier op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

INHOUD SPELLINGBLOK 6

Taak	Titel	Categorie	Leerinhoud
1	Ondank is 's werelds loon		Toepassingsblad
2	De reus van (H)Antwerpen		Toepassingsblad
3	De schapenkoppen van Dordt		Toepassingsblad
4	De vrijheid van het omaatje		Toepassingsblad
5	Op zoek naar een tent		Toepassingsblad
6	Iets voor jou?		Toepassingsblad
7	Op zoek naar een bloem		Toepassingsblad
8	Op zoek naar een kledingstuk		Toepassingsblad
9	Op zoek naar een lichaamsdeel		Toepassingsblad
10	Mijn nichtje		Toepassingsblad
11	Samenstellingen	categorie 43	tussenletter -n (voorbereiding)
12	Het spookt in de oude herberg (1)	categorie 43	tussenletter -n (voorbereiding)
13	Het spookt in de oude herberg (2)	categorie 43	tussenletter -n (voorbereiding)
14	Meervoudzoeker	categorie 43	tussenletter -n (voorbereiding)
15	Enkelvoudzoeker	categorie 43	tussenletter -n (voorbereiding)
16	Woorden met een s of n	categorie 43	tussenletter -n
17	Hinkstapsprong	categorie 43	tussenletter -n
18	Opnieuw sprongwerk	categorie 43	tussenletter -n
19	De tussen - n	categorie 43	tussenletter -n
20	Boekenwurm		Toepassingsblad
21	Goed werk!	categorie 38	nkje - aatje - ootje - uutje
22	's Zomers op de camping	categorie 27 en 39	's - open/gesloten lettergreep
23	Koning Bassie de Derde	categorie 23 en 38	lijk - heid - nkje - aatje - ootje - uutje
24	Met z'n tweeën in de bergen	categorie 31, 36 en 39	trema - iaal - ieel - open/gesloten lettergreep
25	Noord-Hollandse privé-detectives	categorie 42	leestekens: liggend streepje
26	Extra excursies	categorie 25+ en 37	/s/ als c - /ks/ als x
27	Garantie	categorie 28+ en 35	/sie/ als tie - /ies/ als isch
28	De jachtluipaard	categorie 32 en 42	hoofdletters - leestekens
29	Het beleg van Leiden	categorie 32 en 42	hoofdletters - leestekens
30	Op zoek naar een deel van een fiets		Toepassingsblad

31	Goed of fout?	categorie 26+, 27+ en 28+	/zju/ als ge - 's - tie
32	Weet je de oplossing?	categorie 33, 34 en 35	/sj/ als ch - /t/ als th - /ies/als isch
33	Menno's vader	categorie 27b+	's op het eind
34	De pekinnees van oom Kees	categorie 24+ en 25	/ie/ als i - /s/ en /t/ als c
35	Kiezen maar!	categorie 34, 35 en 36	/t/ als th - /ies/ als isch - iaal - ieel
36	Welk woord?	categorie 27 en 33	's - /sj/ als ch
37	Actie	categorie 32, 37 en 39	trema -/ks/ als x - open/gesloten lettergreep
38	Taal en teken	categorie 32 en 42	hoofdletters - leestekens
39	De rattenvanger van Hameln	categorie 42	leestekens
40	Goud voor Nederland		Toepassingsblad
41	De bedreigde zee-egel	categorie 42	leestekens: liggend streepje
42	Nieuw-Zeelanse mee-eters	categorie 31 en 42	trema - liggend streepje
43	Theseus	categorie 42	leestekens
44	Neem 's morgens geen risico's	categorie 27	's
45	Een medische prestatie	categorie 28, 35 en 36	tie - isch - iaal - ieel - ueel
46	Kenau Simonsdochter	categorie 32 en 42	hoofdletters - leestekens
47	Karel ende Elegast	categorie 42	leestekens
48	In de wolken	categorie 10++ en 15++	ei - ij - ou - au
49	Het spelspel	categorie 17+	d - t
50	Niet gek!		Toepassingsblad
51	Koning Midas	categorie 32	hoofdletters
52	Muziek	categorie 24, 26 en 39	/ie/ als i - /zju/ als ge - open/gesloten lettergreep
53	Brieven aan de toekomst	categorie 32 en 42	hoofdletters - leestekens
54	Hoe gaat het?	categorie 43	tussenletter -n
55	Lastige woorden		Toepassingsblad
56	Fijne kleine parapluutjes		Toepassingsblad
57	Wie van de vier?		Toepassingsblad
58	Moeilijke woorden		Toepassingsblad
59	Spiekblad		Woordenlijst <i>Weetwoorden</i>
60	Hoe ver ben al?		Vorderingenblad

DE STENVERT TAALBLOKS SPELLING

Inleiding

De Stenvertbloks Spelling bieden een grote verscheidenheid aan aantrekkelijke en systematische oefenstof voor spellingvaardigheid in de groepen 3 tot en met 8.

De bloks zijn zo opgezet dat ze naast de gehanteerde taalmethode door de leerlingen zelfstandig kunnen worden verwerkt. De bloks leveren een bijdrage aan de taaldifferentiatie binnen een groep en vergroten de zorgbreedte bij het taalonderwijs.

Deze Spellingbloks bieden voor alle kinderen boeiende oefenstof. Zowel voor kinderen die wat minder aankunnen, als voor wie wat meer aankan, geven ze zeer aantrekkelijke en zinvolle oefeningen. Per bladzijde wordt een afgerond geheel aangeboden.

De benodigde instructie is summier gehouden en meestal uitgewerkt als oriëntatie op de spellingleerinhoud in de vorm van een rijmpje of als voorbeeld.

De bladen kunnen gewoonlijk zonder extra begeleiding van de leerkracht door de kinderen gemaakt worden. Waar mogelijk zijn de opgaven zelfcorrigerend.

Het nakijken kan door de leerlingen zelf of door de leerkracht gebeuren met behulp van de aparte bloks waarin de toelichting en de antwoorden zijn opgenomen.

Achterin elk spellingblok is een blad afgedrukt met de in het blokje gebruikte 'weetwoorden'. De kinderen kunnen, wanneer ze twijfelen aan de juiste spelling bij deze categorie, deze woorden hier opzoeken.

Op pagina 60 van ieder blok is een vorderingenblad opgenomen, zodat de leerlingen kunnen bijhouden welke bladen ze al gemaakt hebben. Datzelfde blad kan de leerkracht ook gebruiken om vooraf aan te geven welke bladen en in welke volgorde een bepaalde leerling deze moet maken.

Een apart registratieformulier waarmee de leerkracht de vorderingen van alle leerlingen kan bijhouden is na deze toelichting te vinden en kan vrij voor eigen gebruik gekopieerd worden.

Voor groep 8 is een enigszins afwijkende opbouw gekozen. Behalve de pagina's waarbij de leerlingen didactische aanwijzingen krijgen over een specifiek spellingsprobleem, wordt in dit blokje vooral het accent gelegd op het inoefenen van de spellinginhouden met de multiple-choicevorm. Dit mede ter voorbereiding op de eindtoets basisonderwijs. De didactische aanwijzingen betreffen onder andere de tussenletters in samenstellingen. Hierbij is niet gestreefd naar volledigheid, maar naar de beheersing van de hoofdregel voor de tussenletter -n. Deze hoofdregel luidt:

De tussenletter n schrijf je in een samenstelling – denk maar aan bessensap, pannenkoek en vriendenkring – als het eerste deel daarvan een zelfstandig naamwoord is, waarvan het meervoud uitsluitend op n – en geen s – zeker is.

De kinderen krijgen om deze regel te kunnen toepassen een beperkt aantal pagina's waarmee ze de begrippen samenstelling, zelfstandig naamwoord en meervoud leren.

De inhoudsopgave maakt de systematiek verder zichtbaar.

Achtergrond

Uitgaande van de belangrijkste problemen bij het onderwijs in de Nederlandse Taal is het *Actieplan Taal* opgesteld en is ook het *Expertisecentrum Nederlands* opgericht aan de Universiteit van Nijmegen. Aansluitend bij het *Actieplan Taal* rapporteerde de Inspectie voor het basisonderwijs onder meer:

– er moet een efficiënte spellingleergang worden ontwikkeld die een relatie heeft met de leergangen schrijfvaardigheid.

- het is van groot belang dat het spellingbewustzijn bij kinderen wordt ontwikkeld.
- er moet (meer) aandacht geschonken worden aan de toepassing van de aangeleerde spellingregels bij het correct schrijven van teksten.

Ook is nog eens met nadruk naar voren gebracht dat het geven van spellingonderwijs geen doel op zichzelf is, maar dat het een middel is om te komen tot het vervaardigen van correct geschreven eigen teksten.

In de Stenvertbloks Spelling hebben deze invalshoeken zoveel mogelijk plaats gekregen. De bloks bieden bijvoorbeeld door hun opzet en uitwerking niet alleen spellingsoefeningen, maar leggen ook verbanden met andere taalgebieden zoals:

- *taalstructuur*: meervoudsvorming, verkleinwoorden, telwoorden, achter- en voorvoegsels, e.d.
- *taalbetekenis*: woordenschat en taal-denkrelaties.
- *taalfunctie*: de toepassing van allerhande spellingvaardigheden op de zg. toepassingspagina's; iedere tiende pagina vormt een toepassingsblad van de oefenstof op de voorafgaande negen pagina's. En elk blokje wordt afgesloten met een aantal van dergelijke toepassingsbladen.

Samenstelling

De Stenvertbloks Spelling bieden voor de jaargroepen 3 t/m 8 voor elk leerjaar een Spellingblok voor de leerlingen met een zestigtal gevarieerde en systematisch opgezette bladen. Daarnaast is er voor elk leerjaar een antwoordenblokje, waarin niet alleen de antwoorden in een opvallende kleur zijn ingedrukt in de leerlingenbladen, maar waarin tevens een toelichting en verantwoording is opgenomen. Met behulp van deze antwoordenbloks kunnen de leerlingen hun eigen werk nakijken.

Opzet

De Spellingbloks bieden de kinderen uitnodigende oefenstof. De bloks kunnen worden ingezet, nadat de leerlingen de spellinginhouden aangeboden hebben gekregen in de op school in gebruik zijnde leergang. De bloks worden dan ingezet als *extra oefenstof*. Het is dan extra oefenstof om de spellinginhoud (nog) beter te laten beklijven, dan wel inoefenstof voor de 'zorg'kinderen.

De bloks zijn door hun leerkrachtonafhankelijke opzet uitstekend inzetbaar tijdens het *Zelfstandig Werken*.

Ook bestaat de mogelijkheid om kinderen met behulp van deze bloks zelfstandig, vóórdát de spellinginhouden in de totale groep aan bod zijn gekomen, zich met deze spellinginhouden vertrouwd te laten maken. Ook voor dat doel hebben de auteurs de oefenstof per boekje en per pagina systematisch opgebouwd. Er is gebruik gemaakt van de kerndoelen, van de Cito-spellingcategorieën en van de uitwerkingen per leerjaar door de SLO. Iedere taak is zoveel mogelijk zelfinstruerend van opzet, terwijl de kinderen met het antwoordenboekje zelf hun gemaakte werk kunnen nakijken als de leerkracht dat toestaat.

De systematische opzet maakt het ook mogelijk de bladen na een toets – bijvoorbeeld die uit het Cito-leerlingvolgssysteem – gericht in te zetten bij die leerlingen bij wie specifieke spellingsproblemen naar voren zijn gekomen. Juist voor deze remediërende toepassing is in de inhoudsopgaven van de Stenvertbloks Spelling en in de voetregels de Cito-spellingcategorie vermeld. Voor de delen 5 en 6 zijn de Cito-categorieën toegevoegd:

<i>categorie</i>	<i>leerinhoud</i>
40	/ie/ geschreven als y
41	leenwoorden
42	leestekens
43	samenstellingen

Didactiek

De auteurs van de Spellingbloks hebben de te oefenen spellinginhouden verdeeld over een viertal didactische categorieën:

- a. de luisterwoorden
- b. de weetwoorden
- c. de net-als-woorden
- d. de regelwoorden

a. De luisterwoorden

Deze didactische categorie is door de kinderen, aangenomen dat er sprake is van een redelijke ABN-uitspraak, gewoonlijk eenvoudig toe te passen. Door te luisteren – het toepassen van auditieve analyse: *hakken* – schrijven de kinderen het min of meer klankzuivere woord dan inderdaad goed.

De oriëntatie voor deze luisterwoorden is steeds:

***Je schrijft het woord,
zoals je het hoort.***

b. De weetwoorden

De hier gebruikte aanduiding van de spellingcategorie geeft aan dat je deze woorden dient te kennen. Ze hebben ook wel de aanduiding: *arbitraire spellinginhouden*. Bij deze woorden moet je de spelling weten: gauw, oud, ijsje, reisje, ach en chaos. Deze weetwoorden spel je met au, ou, ei, ij en ch zonder dat kinderen en volwassenen weten waarom ze dat doen. Er kan eigenlijk geen goede oriëntatie aan de kinderen worden gegeven. Slechts door inprenting beklijft de juiste schrijfwijze van deze woorden. Er kan echter wel een manier bedacht worden om de kinderen deze woorden snel en plezierig in te prenten door bijvoorbeeld een liedje, een rijmpje of een illustratieve plaat.

De auteurs van de bloks hebben ten aanzien van deze didactische categorie het stellige uitgangspunt gekozen: *eerst isoleren, dan discrimineren*. Met andere woorden: eerst de **ei**-woorden aanleren en pas daarna de **ij**-woorden. En ten slotte komen de **ei**- en de **ij**-woorden samen aan bod. En zo'n zelfde aanpak geldt natuurlijk ook voor

de andere *weetwoorden*.

Het is van groot belang dat bij deze didactische categorie gebruikgemaakt wordt van de woordfrequentielijsten. De auteurs van de Stenvert Taalbloks Spelling hebben gebruikgemaakt van onder meer een dwarsdoorsnede van de vigerende taalmethodes en van de woordfrequentielijst *Woorden in het basisonderwijs* van Walter Schrooten en Anne Vermeer (Tilburg, University Press).

De oriëntatie die de kinderen op dit type spellingbladen gegeven wordt, luidt:

Weet je het wel of weet je het niet?

Dit moet je leren, zoals je ziet.

c. De net-als-woorden

Deze categorie kunnen we de kinderen aanleren door een voorbeeld te geven en erbij te vertellen dat er verschillende woorden zijn die "net-als" het gegeven woord worden geschreven.

Een voorbeeld van deze analogie-oriëntatie is:

***Woorden zoals werk en welk,
schrijf je net als mark en melk.***

d. De regelwoorden

Bij deze didactische categorie gebruiken we voor de kinderen regels als oriëntatie. De "echte" regel bestaat eigenlijk uit een *als-dan*-redering, die onontkoombaar tamelijk ingewikkeld is: als een woord de volgende kenmerken vertoont, dan mag je de volgende schrijfwijze toepassen.

Voor de kinderen houden we eenvoudiger omschrijvingen aan. Bijvoorbeeld:

Hoor je na de s een g?

Dan schrijf je sch.

De g doet niet meer mee.

In de Spellingbloks vinden de kinderen ook regels die strikt genomen geen spellingregels zijn, maar wel als regel zijn geformuleerd. Het zijn eigenlijk "pseudoregels".

Een voorbeeld van een pseudoregel is:

Krijg je aan het eind een d of t?

Maak het woord maar langer.

Dan zie je het meteen.

Behalve de vier spellingcategorieën: *luister-, weet-, regel-* en *net-als-woorden* komen er ook veel woorden voor die zijn samengesteld uit meer dan één didactische categorie.

Bijvoorbeeld:

lettergreep: het eerste gedeelte van de samenstelling is een *regelwoord* en het tweede gedeelte is een *luisterwoord*.

ijsbeer: het eerste gedeelte is een *weetwoord* en het tweede gedeelte een *net-als-woord*.

Wereldje

Ieder blad in de Spellingbloks is opgebouwd in de vorm van een 'wereldje', een context: Beer in de mist, Pretletters, Paniek in de stad, Raadsels, Het letterspel, enz.

Deze aantrekkelijke wereldjes weten de kinderen te motiveren tot het leren van onze soms ingewikkelde spelling. In de bloks hebben we afwisselende vormen toegepast zoals: verhalen, gedichten, puzzels, invuloefeningen, rebussen, enz.

Proeffase

De bladen van de Spellingbloks zijn in de proeffase gemaakt door leerlingen van verschillende basisscholen. De auteurs zijn speciale dank verschuldigd aan de leerlingen van:

- 't Schrijverke te Goirle
- de Triangel te Tilburg
- de Maria Vreugderijkschool in Oisterwijk.

Behalve dat de leerkrachten kritische kanttekeningen maakten, hebben de kinderen bij ieder blad onder meer aangegeven of ze het blad zelfstandig konden maken, deze gemakkelijk vonden of moeilijk, of ze de bladen aardig vonden of niet, enz. De kinderen werkten er met groot enthousiasme aan en zorgden onder andere voor veranderingen in de oriëntaties en instructies, en aanpassingen in de oefeningen.

Tot slot

Het uitproberen van alle werkbladen uit de Stenvertbloks Spelling bleek in de praktijk heel waardevol. De opmerkingen en evaluatiegegevens zijn met zorg verwerkt, maar de auteurs staan graag open voor opmerkingen en aanvullingen.

Ondank is 's werelds loon

In elke zin is een woord fout gespeld. Welk? Zet de bijbehorende letter in het letterblok. Wat lees je?

- Langeleden leefde in het vere Rusland een boer op een afgelegen boerderij.
b langeleden   **d** vere   **s** afgelegen   **w** boerderij
- Elleke dag liep hij met zijn knecht naar zijn akkers om die samen te bewerken.
a Elleke   **e** knecht   **u** akkers   **i** bewerken
- Na een dag hart zwoegen, liepen ze terug naar de boerderij door een donker woud.
n hart   **s** zwoegen   **p** donker   **r** woud
- Opeens versperde een grote zwarte beer het pat en grommend wierp het gevaarlijke dier zich op de akkerbouwer.
r grote   **k** pat   **s** grommend   **p** akkerbouwer
- Met zijn grote klauwen reet hij een been van zijn benouwde slachtoffer open.
a klauwen   **b** benouwde   **d** slachtoffer   **s** open
- In doodsangst riep de gewonde: "Stephan, redt mij. Doe tog iets." Stephan stond aan de grond genageld, maar door de woorden van zijn meester kwam hij tot leven.
c doodsangst   **i** gewonde   **u** mij   **a** tog
- En met ware doodsverracting stortte hij zich met zijn bijl op de beer.
s ware   **a** doodsverracting
u zich   **k** beer
- Hij kliefde diens scheddel en stak met een hooivork de beer in zijn buik.
s diens   **r** scheddel
l hooivork   **k** buik
- Gelukig was dat te veel voor het dier en al gauw blies hij zijn laatste adem uit.
h Gelukig   **x** gauw
d laatste   **h** adem
- De boer lag een ogeblik roerloos op de grond, maar twee tellen later begon hij te foeteren.
e ogeblik   **f** roerloos
z tellen   **v** foeteren
- "Jij, stome knecht. Jij, uilskuiken. Wie steekt er nou een beer met zo'n scherpe hooivork!
i stome   **s** uilskuiken
a nou   **p** scherpe
- Suferd, snap je niet dat zijn vacht daardoor volstrekt waardeloos is geworden!"
d suferd   **s** vacht
e volstrekt   **k** waardeloos

d a n k b a a r h e i d

De reus van (H)Antwerpen

In elke zin is een woord fout geschreven. Welk woord?
Zet de bijbehorende letter in het letterblok. Wat lees je?

1. Langgeleden woonde langs de oevers van de rivier de Schelde de reus Druoon Antigoon met zijn vrouw.

a langgeleden   **b** rivier
e oevers   **v** vrouw

2. Wie met zijn schip langs de vervaarlijke burcht voer, zag een geweldige arm uit een venster raam komen en een ijzeren vuist greep de schipper.

b schip   **l** ijzeren
k burcht   **v** schipper

3. "Mensenworm, ben je zo groot als ik? Anders moet je tol en schating betalen aan de machtige Druoon Antigoon!" bulderde de reus.

s Menschenworm   **r** tol   **e** schating   **p** machtige

4. "Betaal je niet, dan hak ik je handen af en werp je in het water als voer voor de visen in de Schelde!" lachte hij verder.

a handen   **v** water   **r** visen   **l** Schelde

5. Daarmee begon zijn speletje handwerpen, want wie niet kon betalen, hieuw hij de handen af en hij wierp ze in het water.

w speletje   **d** handwerpen   **m** betalen   **l** handen

6. Op een dag kwam de beeldhouwer en muzikant Brado om de schippers te verlossen van hun kwelgeest.

d beeldhouwer   **i** muzikant   **z** schippers   **n** kwelgeest

7. Na veel gevlei mocht Brado een enorm beeld hauen van de reus en zijn gemalin.

t gevlei   **h** beeld   **n** hauen   **p** gemalin

8. Toen Brado eindelijk klaar was, schrok Druoon Antigoon heel erg van de gigantische geweldenaar, die hem als stenen kolos aanstaarde.

n eindelijk   **f** geweldenaar
d gigantische   **w** kolos

9. En meteen wilde Antigoon de maker van zijn evenbeeld te lijf gaan met zijn zwaart.

p maker   **e** lijf
a evenbeeld   **i** zwaart

10. Maar Brado was op zijn hoede en wierp zijn beitel met grote kracht naar het hoofd van de reus, die dodeleik getroffen neerviel en zijn vrouw in zijn val verpletterde.

l hoede   **k** hoofd
s kracht   **n** dodeleik

11. Ter herrinnering aan die gebeurtenis werd op die plaats later een stad gesticht: (H)ANTWERPEN.

g herrinnering   **p** plaats
n gebeurtenis   **m** stad

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
o	v	e	r	w	i	n	n	i	n	g

De schapenkoppen van Dordt

In elke zin is een woord fout geschreven.
Welk woord? Zet de bijbehorende letter in het letterblok. Wat lees je?

1. Langgeleden waren de Fransen de baas in ons lant en overal hield de douane in de gaten of er niet gesmokkeld werd.

a langgeleden   **e** lant   **p** douane   **t** gaten

2. Die douane zat ook in de buurt van Dordrecht en daar wilde een slager graag een schaaap bij een boer halen, maar zonder belastinggeld te betaalen.

s buurt   **w** slager   **r** schaaap   **z** betaalen

3. Dus bedacht de slager een list en liep met een van zijn zonen en een stappel kleren naar een boer.

b zonen   **a** kleren
e stappel   **n** boer

4. De koop was gauw gesloten en gedrieeen liepen ze over de dijk terug tot ze het douanehuisje in de verte zagen.

s gauw   **m** dijk
l gedrieeen   **a** verte

5. Meteen werd het schaaap in de kleren gehesen en werd er een mooie hoet op haar kop gedaan.

n Meteen   **s** hoet
h mooie   **d** kop

6. De slager en zijn zoon namen het 'dametje' tussen zich in en gaven haar bijden een arm, zodat ze prachtig rechtop kon lopen.

d dametje   **r** zich   **v** bijden   **g** prachtig

7. Ze waren al bijna voorbei het belastingkantoortje, toen het deftige dametje begon te blaten.

e voorbei   **s** deftige
r kantoortje   **a** blaten

8. De slager was er gloeiend bij en moest een fikse boette betalen.

p gloeiend   **r** fikse
s bij   **u** boette

9. Maar waardoor blaatte het domme wezen juist toen ze langs de doeanier liepen?

o domme   **x** langs
a wezen   **l** doeanier

10. Op dat moment zei de slagerzoon: "Pas op uw teentjes, dame!"

r moment   **a** teentjes
e slagerzoon   **p** dame

11. En wat doet een beleeft schepsel dan? Die zwijgt niet, maar laat wat van zich horen.

n beleeft   **p** zwijgt
m schepsel   **r** horen

12. Aan die slagerszoon is het dus te dangken dat de mensen uit Dordrecht een bijnaam hebben: schapenkoppen!

n slagerszoon   **m** bijnaam
s dangken   **k** schapenkoppen

e z e l s v e u l e n s

De vrijheid van het omaatje

In elke zin is een woord fout gespeld. Welk?
Zet de letter daarvan in het letterblok.
Wat lees je?

- Het omaatje van het diplomaatje kocht een bosje dahliaas voor in haar autootje.
p omaatje   **d** diplomaatje   **g** dahliaas   **b** autootje
- Ze had daar gewoonleik ook een paraplutje, een radiootje en een fotootje in.
e gewoonleik   **a** paraplutje   **u** radiootje   **i** fotootje
- Het eskimootje at vol tevredenheid pindaatjes in zijn pyjama'tje.
g eskimootje   **s** tevredenheid   **b** pindaatjes   **z** pyjama'tje
- Toen het caviaatje piepte, deed hij het marmo'tje onmiddellijk in zijn nachthokje.
d caviaatje   **o** marmo'tje   **n** onmiddellijk   **k** nachthokje
- In het programmaatje stond dat het dahliaatje en het fresiaatje onmogeleik in hetzelfde vaasje konden staan.
r programmaatje   **p** dahliaatje   **j** fresiaatje   **n** onmogeleik
- De moeilijkheid bij dat operatietje was onbegrijpelijke onhandighijd van de arts.
s moeilijkheid   **a** operatietje   **o** onbegrijpelijke   **d** onhandighijd

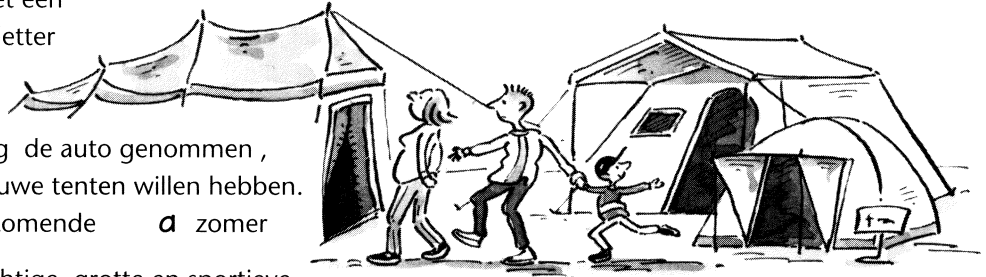
- Uit het pianootje van het koninkje krijg je waarschijnlijk geen fraaie noo'tjes .
e pianootje   **u** koninkje
a waarschijnlijk   **h** noo'tjes
- Natuurlijk kun je bij dat opa'tje gewoonlijk wel puddinkjes krijgen.
a natuurlijk   **e** opa'tje
i gewoonlijk   **s** puddinkjes
- Uit verlegenheid durfde het haringkje zijn verliefdheid niet te bekennen aan het bokkinkje.
a verlegenheid   **i** haringkje
s verliefdheid   **m** bokkinkje
- De gastvreiheid van deze liefelijke schoonheid is ongelooflijk.
d gastvreiheid   **r** liefelijke
w schoonheid   **p** ongelooflijk

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
g	e	z	o	n	d	h	e	i	d

Op zoek naar een tent

In elke zin is een woord fout geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet die letter in de balk.

- Deze week hebben we 's morgens vroeg de auto genomen, omdat we komende zomer een paar nieuwe tenten willen hebben.
l 's morgens **(k)** genomen u komende a zomer
- We gingen naar Schagerbrug, waar prachtige, grote en sportieve tenten zijn tentoongesteld.
p prachtige **(a)** grote t sportieve n tenten
- Al gauw stonden we in een file, omdat er twee rijstroken waren afgesloten, zodat alle auto's over één rijbaan moesten.
r file **(e)** rijstroken y afgesloten o auto's
- Mijn moeder zei: "Beter nu hier suffen in de koelte, dan straks puffen op de Duitse autobaan in de hite."
v moeder e suffen r puffen **(i)** hite
- Maar mijn vader mopperde: "Ik wil geen file. Ik wil koffie! En het liefst gratis!"
u vader t mopperde **(a)** koffie l gratis
- Mijn moeder lachte: "'s Middags hoor ik je nooit klagen. En 's zaterdag zit je ook nooit te pieppen."
i 's Middags t klagen b 's zaterdag **(e)** pieppen
- "Je hebt je werk op kantoor zeker niet afgekregen en nou moet je het vanavond inhalen."
u werkstukken f afgekregen d vanavond **(r)** inhalen
- Mijn vader bloosde en zei: "Je hebt gelijk. Latten we er maar een fijne dag van maken. Dat is leuker dan zitten mopperen."
o gelijk **(n)** latten u maken z mopperen
- In de tentenhallen keken we onze ogen uit. Allemaal tenten met fraaie vogelnaamen.
u hallen b keken e ogen **(t)** vogelnaamen
- Ik zag prachtige Zeemmeuwen, Tuureluurs, Adelaars en Plevieren.
(t) Zeemmeuwen g Tuureluurs k Adelaars c Plevieren
- We hebben daar toen een geweldig fijne tent gekocht, met een speciale keuken en een appart deel voor mij en mijn broertje.
e fijne i speciale z keuken **(p)** appart
- Direct daarna gingen we naar Alkmaar en daar zagen we de kaasdragers met hun kazen sjuuwen. Mooi hoor!
o direct h zagen **(v)** kaasdragers r kazen

Je leest:

12 5 1 2 8 9 4 3 11 7 6 10
v a k a n t i e p r e

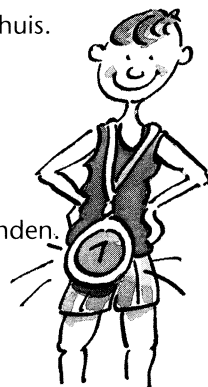
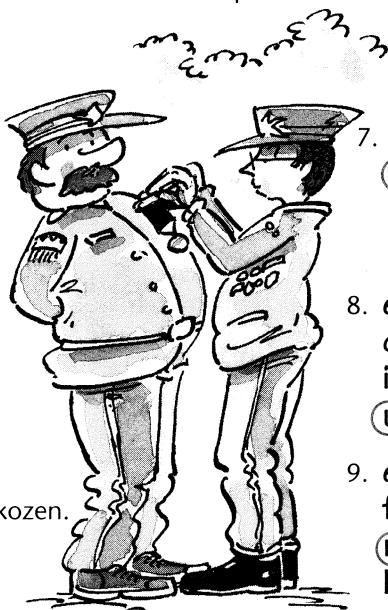

Iets voor jou?

In één van de vier zinnetjes zit één fout. Zoek die op en zet er een streep onder. Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok. Zoek het beroep.

3	8	4	6	1	9	7	10	12	2	11	5
b	u	r	g	e	m	e	e	s	t	e	r

- m** Dat lied klinkt erg romantisch.
t Ze heeft een hoge functie.
e De amtenaren werken van negen tot vijf.
s De militairen verlaten de kazerne.
- g** De organisatie van het feest was prima.
a De detective is de verdachte op het spoor.
v Heb je nog een exemplaar van dat boek?
t De collegas op mijn werk zijn heel aardig.
- r** De emoties liepen hoog op.
e De voorzitter is op democratische wijze gekozen.
b De supermarkt had veel concurrentie.
o Zijn er nog argumenten tegen dit besluit?
- p** Heb je een cadeautje meegenomen?
r De patienten lagen drie weken in het ziekenhuis.
w De burgemeester woont in een bungalow.
d De Amerikaanse popgroep is erg populair.
- z** Won je een medaille bij die wedstrijd?
m Hij heeft al heel wat goaltjes gescoord.
n Het gaat goed met de Nederlandse sportbonden.
r Er zitten tien atlethen in die sprintgroep.
- f** Hij spreekt met een accent.
g Mijn hoby is computeren.
h Spaar je ook het liefst de kool en de geit?
a Die hogesnelheidslijn is voor de omwonenden geen pretje.
- w** De officier kreeg een lintje.
e De advokaat verdedigt de misdadiger.
t Krijgen jullie subsidie voor dat festival?
l Ken je het alfabet eigenlijk wel uit je hoofd?
- e** Het was een geweldige show.
a Op mijn fiets reed ik een fraaie route.
i Voor mijn opa heb ik veel respect.
u Het kippehok lag helemaal vol veren.
- e** Wat een enthousiast publiek!
f Morgen begint het examen.
m Je moet je aan de maxiumsnelheid houden.
b De officiële opening vindt morgen plaats.
- u** Er bestaat een methode om de pijn te verzachten.
a De woordvoerders hielden een stevig debat.
e Wat heerst hier een benauwde admosfeer.
f Hij werd benoemd tot chef van de werkplaats.
- j** Welk thema heb je gekozen voor je spreekbeurt?
e Hij heeft de voetballer een interview afgenomen.
b Dat tentzeil is van nylon.
s Mijn vriend gaat vanavond mee naar het feest.
- z** De journalisten schreven drie artikelen.
s De regisseur vertelde de toneelspeller over zijn rol.
t De samenstelling van het programma is in orde.
p Na het ongeluk ontstond er een chaos.

Op zoek naar een kledingstuk

In elk groepje van vier zinnen is een woord fout geschreven.

Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok.

Maak met de twaalf letters een kledingstuk.

Aanwijzing: dit kledingstuk wordt door sporters gedragen.

- g Ik maakte een foto van de ruine.
 a De clown was een echte grapjas.
 k De twee leiders hadden een conflict.
 s Er ontstond een felle discussie.
- o Wat ben je creatief bezig.
 t De brutale jongen heeft altijd comentaar.
 v De zon zakte achter de horizon.
 h De prijs is met vijf procent verhoogd.
- t In onze provincie liggen grote steden.
 n Wil je onmiddellijk naar voren komen!
 p De paraplu's werden omhooggestoken.
 r De Nederlandse export is gestegen.
- k De nieuwe popgroep kreeg veel publiciteit.
 u Na haar studie was ze chemisch ingenieur.
 g Dit lesje is betrekkelijk eenvoudig.
 w Wil je me niet telkens na-apen?
- o Onze nationale vlag heeft drie kleuren.
 e Heeft die methode eigenlijk nog wel effect?
 p Een rechter bepaalt in ons land de vonnissen.
 t Het raadslid kwam met een voorstel.
- o Het bedrijf heeft honderd werknemers.
 f In eerste instantie voelde ik daar niets voor.
 w Er komt een verhoging van de belasting.
 a De taxies reden af en aan.

2	8	12	10	11	9	3	1	7	5	6	4
t	r	a	i	n	i	n	g	s	p	a	k

- t Hij heeft een negatieve invloed op me.
 r We moeten de details van dat voorstel nog bespreken.
 s Het toernooi werd afgelast.
 p Haar verwondingen werden in de kliniek behandeld.
- z De staatssecretaris maakte een buitenlandse reis.
 m Hij is de bekendste zanger van Hongarije.
 g De formulieren van de enquête werden ingevuld.
 r Een geweldige explosie deed het gebouw instorten.
- i Heb je nog enigzins kunnen slapen?
 r De commissaris hakte de knoop door.
 k In dit stadium kunnen we nog weinig zeggen.
 s Circa vijfduizend mensen bezochten het pretpark.
- p De financiële situatie is erg slecht.
 g De overheid zorgt voor meer werkgelegenheid.
 i Hardlopen is een individuele sport.
 a Het gaat nog niet goed met de kinderarbeid.
- t Zijn vriendin werkt op de advertentieafdeling van een krant.
 v De vakbonden eisen een loonsverhoging.
 n Een Belgische soldaat is gewond geraakt bij dat ongeval.
 e Dat is nou typisch een onvermijdelijk ongeluk geweest.
- o In Egypte vind je eeuwenoude piramides.
 a De kanarie's zitten te zingen in hun kooi.
 p Ze koos voor een carrière in de muziekwereld.
 s Door de hittegolf was het tropisch warm.

Op zoek naar een lichaamsdeel

In elk groepje van vier zinnen is een woord fout geschreven.

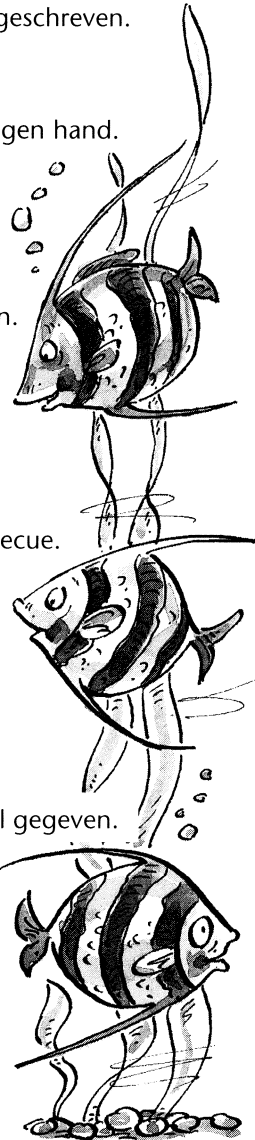
Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok.

Maak met de twaalf letters een lichaamsdeel.

Aanwijzing: de oplossing heb je deze keer in je eigen hand.

2	7	3	8	11	1	6	9	12	4	10	5
m	i	d	d	e	l	v	i	n	g	e	r

- w** De baby ligt in de couveuse.
v Mag ik een retourtje Rotterdam?
l De passagier stapte in het vliegtuig.
u In het aquarium zwommen drie maanvissen.
- m** Ik heb gisteren een muzeum bezocht.
r De chirurg verrichtte een operatie.
k In mei worden veel asperges gegeten.
l Ik liep met mijn koffer langs de douane.
- r** In de zomer braadden we vlees op de barbecue.
l Mijn oma bakte een heerlijke cake.
d s' Avonds koelde het sterk af.
k We aten de volgende avond een pizza.
- g** Ze zwom een nieuw recor.
f Het flatgebouw heeft twaalf verdiepingen.
e De cowboy wierp de lasso.
a De gymnastieklessen worden in de sporthal gegeven.
- n** Hyacinten ruiken vaak erg lekker.
h Heb je dat recept nog opgehaald?
w Ik heb hem mijn excuus aangeboden.
r In dit drankje zit geen alkohol.
- w** Ik steek de kaars aan met een lucifer.
v In December ben ik jarig.
u Hij loopt voor de eerste keer de marathon.
b De accu van mijn auto was opeens leeg.

- y** Door een microscoop bekeek hij de waterdruppel.
d De acrobaat duikelde door de circustent.
h Ik bracht mijn boek naar de bibliotheek.
i Een spin is geen insekt, want hij heeft acht poten.
- o** De componist maakte een mooi lied.
t Hij werkte al jaren in de textiel fabriek.
d De akrobaten balanceren op een dun koord.
j Daarna lustten ze graag macaroni.
- i** Heb je dat korsje brood al op?
j Batterijen zijn ook chemisch afval.
s Heb je nog garantie op je walkman?
c Geef me alsjeblieft nog een portie groente.
- d** Ik smeer aardbeienjam op mijn brood.
t Hij won een medaille bij het zwemmen.
o Ik moet aan mijn club nog contributie betalen.
e De voetballer had pijn aan zijn kniën.
- n** Ik heb deze bloemen speciaal voor jou gekocht.
g De man kreeg een injectie in zijn arm.
e Hij studeert aan de univerziteit van Twente.
z We bezochten een expositie van moderne kunst.
- p** In Israël is het op dit moment lekker warm.
d De artiest bracht het meisje onder hypnose.
k Weet je je postcode uit het hoofd?
n Wat ben je een nieuwschierig kind!

Mijn nichtje

In elke zin zijn twee woorden fout gespeld. Welke twee? Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok.

1. Mijn nigkje Kaatje is in het huwelijksbootje gestapt met de loko-burgemeester.

w nigkje en huwelijksbootje
 b nigkje en loko-burgemeester
i huwelijksbootje en loko-burgemeester
t geen fout

2. Ze gingen op vakantie naar Italië en wilden daar spaghetti eten.

v vakantie en spaghetti
p Italië en spaghetti
 o Italië en spaghetti
d geen fout

3. In de café's dronken ze 's middags een atvoaatje en een borreltje.

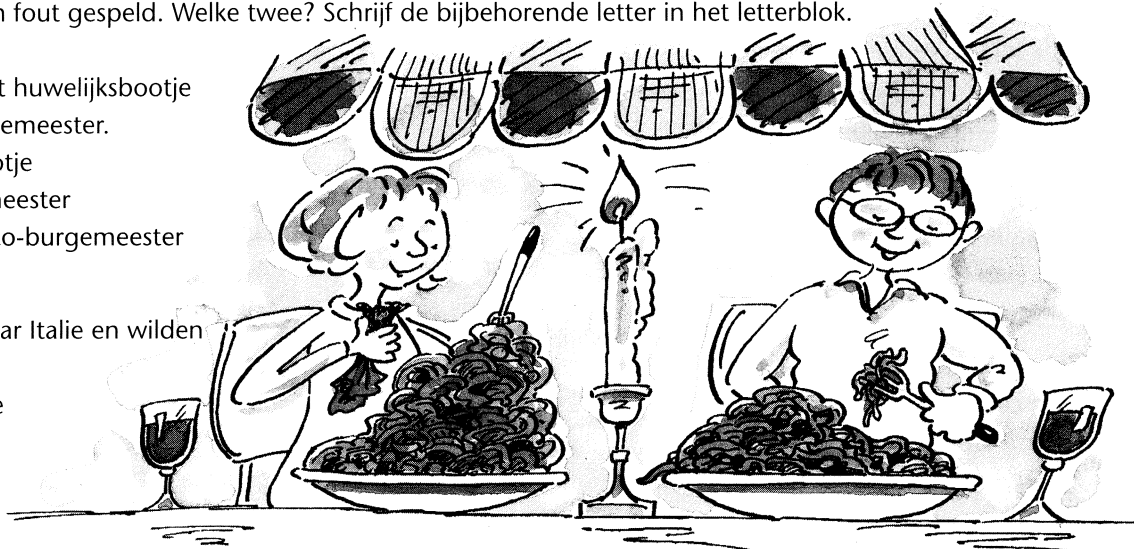
l café's en atvoaatje
a atvoaatje en 's middags
c café's en borreltje
l geen fout

4. Maar van die alcoholiese drankjes hadden de ober's nog nooit gehoord.

m alcoholiese en drankjes
 l alcoholiese en ober's
k drankjes en ober's
b geen fout

5. Dus gaven ze hun gasten een ekstra glaasje sider.

w ekstra en glaasje **e** ekstra en sider
u glaasje en sider **t** gasten en glaasje

6. "Drie hoeratjes voor de Italianen," riep mijn nichtje royaal.

d royaal en nichtje **i** Italianen en nichtje
 b hoeratjes en Italianen **c** geen fout

7. Zo gezellig was het zelfs in Zuid Frankrijk niet!

h gezellig en zelfs **o** Zuid Frankrijk en gezellig
r zelfs en Zuid Frankrijk **b** geen fout

8. 's Avonds bestelden ze twee grote porsies pasta volgens Italiaans resept.

e 's Avonds en porsies **n** 's Avonds en Italiaans
 o porsies en resept **t** geen fout

9. En het smaakte natuurluk verrukelijk!

d smaakte en verrukelijk **s** natuurluk en verrukelijk
n natuurluk en smaakte **t** geen fout

6	8	4	3	5	1	7	2	9
b	o	l	l	e	b	o	o	s

Samenstellingen

De tussenletter **n** schrijf je in een samenstelling
- denk maar aan *bessensap*, *pannenkoek* en *vriendenkring* -
als het eerste deel daarvan een zelfstandig naamwoord is,
waarvan het meervoud uitsluitend op **n** - en geen **s** - zeker is.

1 ■ Maak de samenstellingen met de volgende woorden en schrijf ze op.

1. fiets (u)	wens	11. stoel (e)	renner
2. schroeven (l)	koek	12. takken (x)	graver
3. brand (i)	bol	13. wiel (k)	sap
4. krullen (w)	slang	14. asperge (z)	poot
5. haar (t)	bel	15. koeien (ij)	schroeven
6. harten (p)	moes	16. schat (e)	sleutel
7. aard (a)	borstel	17. bessen (c)	soep
8. pannen (r)	draaiër	18. duim (n)	bos
9. feest (s)	houwen	19. huis (d)	dril
10. beeld (t)	vieren	20. kikker (i)	vlaai

1. fietsbel.....	11. stoelpoot.....
2. schroevendraaiër.....	12. takkenbos.....
3. brandslang.....	13. wielrenner.....
4. krullenbol.....	14. aspergesoep.....
5. haarborstel.....	15. koeienvlaai.....
6. hartenwens.....	16. schatgraver.....
7. appelbol.....	17. bessensap.....
8. pannenkoek.....	18. duimschroeven.....
9. feestvieren.....	19. huissleutel.....
10. beeldhouwen.....	20. kikkerdril.....

2 ■ In oefening 1 lees je tien woorden in het enkelvoud, die in het meervoud eindigen op een **n**. Kijk bijvoorbeeld naar *fiets*. Bij welke negen woorden is dat ook zo? Zet de bijbehorende letter in het letterblok.

1. fiets.....	u.....
2. brand.....	i.....
3. haar.....	t.....
4. feest.....	s.....
5. beeld.....	t.....
6. stoel.....	e.....
7. wiel.....	k.....
8. schat.....	e.....
9. duim.....	n.....
10. huis.....	d.....

u	i	t	s	t	e	k	e	n	d
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Meervoudzoeker

Schrijf de zelfstandige naamwoorden in het meervoud. Streep de woorden daarna door in de puzzel. De woorden zitten verborgen in het letterveld: van boven naar beneden, van beneden naar boven, van rechts naar links en van links naar rechts. Sommige letters worden meerdere keren gebruikt.

1. de olifant **olifanten**.....
2. het feest **feesten**.....
3. de worst **worsten**.....
4. het insect **insecten**.....
5. het oor **oren**.....
6. de prins **prinsen**.....
7. de kaars **kaarsen**.....
8. de stem **stemmen**.....
9. de eik **eiken**.....
10. het haar **haren**.....
11. de pan **pannen**.....
12. het nest **nesten**.....
13. de zes **zessen**.....
14. het zwaard **zwaarden**.....
15. het konijn **konijnen**.....
16. de brug **bruggen**.....
17. de druif **druiven**.....
18. de jas **jassen**.....

Zelfstandige naamwoorden komen voor in enkelvoud en meervoud.

In enkelvoud is het er maar één.

Je kunt er **een**, **de** of **het** voor zetten: **een** kind, **het** paard, **de** boom.
In het meervoud kun je er altijd **de** voor zetten: **de** mensen, **de** dromen.

n	n	e	t	n	a	f	i	l	o	e	
e	e	e	v	e	e	e	n	n	g	n	
n	s	i	o	r	e	e	s	d	a	e	
n	t	k	a	a	r	s	e	n	n	g	
a	e	e	l	h	s	t	c	e	e	g	
p	n	n	e	m	m	e	t	s	s	u	
w	o	r	s	t	e	n	e	s	s	r	
p	r	i	n	s	e	n	n	a	e	b	
n	e	n	i	j	n	o	k	d	j	z	e
m	n	e	d	r	a	a	w	z	e	e	
s	t	d	r	u	i	v	e	n	e	r	

Welke letters blijven over? Zet die achter elkaar in de hokjes hieronder. Je leest dan hoe goed je bent!

e v e n g o e d

a l s d e m e e s t e r

Enkelvoudzoeker

1 ■ Bedenk van de volgende woorden het meervoud en streep deze door in de puzzel. De woorden zitten verborgen in het letterveld, van boven naar beneden, van beneden naar boven, van rechts naar links en van links naar rechts.

leeuw	krokot	douche	zwam	boog	file
visite	race	piloot	kaas	cake	reus
doos	manege	blocnote	detective	asperge	arm
paard	oog	egel	bloem	chef	oom
uur	soep	moeder			

n	e	t	t	e	k	o	r	k	k	a	r	a	t	e	s	e	h	c	u	o	d	
e	⁴ w	p	i	l	o	t	e	n	s	e	t	i	s	i	v	w	a	r	¹⁴ m	t	e	
m	e	f	¹² w	⁸ i	¹⁶ s	⁷ k	¹ u	¹ n	¹ d	¹ e	¹ s	¹ c	¹ s	¹ s	¹ r	¹ e	¹ d	¹ e	¹ o	¹ m		
m	e	i	r	e	u	z	e	n	n	o	e	¹⁸ h	e	p	¹⁰ e	d	¹⁰ p	¹⁰ j	¹⁰ u	¹⁰ t	¹⁰ e	
a	l	l	g	e	r	s	t	e	g	¹⁵ v	o	t	i	g	r	a	r	m	e	n		
w	d	e	e	c	a	k	e	s	r	e	i	c	o	o	r	o	a	s	⁵ n	⁵ o	⁵ t	
z	e	s	z	t	a	r	w	e	u	n	t	o	n	n	e	o	r	s	m	o	o	
s	e	c	a	r	d	r	u	k	t	e	c	l	c	a	p	g	d	f	h	n	r	
e	e	r	k	n	e	w	u	e	e	l	e	a	o	g	s	t	e	e	⁹ u	⁹ e	⁹ o	
m	a	n	e	g	e	s	r	i	j	s	t	t	d	l	e	a	e	n	h	l	z	g
b	e	³ n	³ z	³ i	³ n	³ e	³ s	³ l	³ e	³ g	³ e	³ e	³ b	³ o	³ g	³ e	³ n	³ c	³ d	³ o	³ g	
n	e	p	e	o	s	k	o	u	d	e	d	b	l	o	e	m	e	n	e	d	e	

3 ■ Wat is er zo bijzonder aan de overgebleven woorden? Schrijf de letters uit de cijfervakjes van de puzzel hieronder op de goede plaats.

1	2	3	2	4	5	5	6	1	2	7	8	9	7	10	2	7	12	2	11	12	7	13	2	11	14	2	2	6	15	5	16	1	3	2	11	11	2	7
d	e	z	e	w	o	o	r	d	e	n	k	u	n	j	e	n	i	e	t	i	n	h	e	t	m	e	e	r	v	o	u	d	z	e	t	t	e	n

2 ■ Schrijf hieronder de woorden uit de puzzel die overgebleven zijn.

1. ...karate.....
2. ...weelde.....
3. ...wiskunde.....
4. ...warmte.....
5. ...gerst.....
6. ...chocolade.....
7. ...spionage.....
8. ...droogte.....
9. ...jute.....
10. ...snot.....
11. ...tarwe.....
12. ...drukte.....
13. ...eer.....
14. ...rijst.....
15. ...benzine.....
16. ...koude.....
17. ...hulde.....
18. ...rogge.....

Woorden met een s of n

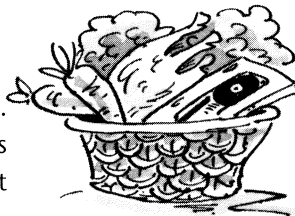
De tussenletter **n** schrijf je in een samenstelling - denk maar aan *bessensap*, *pannenkoek* en *vriendenkring* - als het eerste deel daarvan een zelfstandig naamwoord is, waarvan het meervoud uitsluitend op **n** - en geen **s** - zeker is.

Als je het rijmpje goed leest, dan begrijp je waarom je schrijft: *groentesoep*. Want het meervoud van groente is groentes of groenten. Groente heeft dus geen meervoud uitsluitend op een **n**. Daarom is *groentensoep* fout; het moet *groentesoep* zijn.

1 ■ Hieronder staan woorden die in het meervoud zowel een s als een **n** kunnen krijgen. Schrijf ze in het meervoud en kies wat je het mooist vindt.

Woorden	Meervoud	Ik vind het mooist:
methode	<u>methoden</u> ..... / <u>methodes</u>	.....
secretaresse	<u>secretaressen</u> ... / <u>secretaresses</u>	.....
geboorte	<u>geboorten</u> ..... / <u>geboortes</u>	.....
keuze	<u>keuzen</u> ..... / <u>keuzes</u>	.....
gemeente	<u>gemeenten</u> ..... / <u>gemeentes</u>	.....
hoogte	<u>hoogten</u> ..... / <u>hoogtes</u>	.....
waarde	<u>waarden</u> ..... / <u>waardes</u>	.....
groente	<u>groenten</u> ..... / <u>groentes</u>	.....
route	<u>routen</u> ..... / <u>routes</u>	.....
cassette	<u>cassetten</u> ..... / <u>cassettes</u>	.....
gedachte	<u>gedachten</u> ..... / <u>gedachtes</u>	.....
ruimte	<u>ruimten</u> ..... / <u>ruimtes</u>	.....
bende	<u>benden</u> ..... / <u>bendes</u>	.....
gedaante	<u>gedaanten</u> ..... / <u>gedaantes</u>	.....

2 ■ Kies uit de rijtjes steeds twee woorden die samen een nieuw woord -een samenstelling- vormen. Let op: **geen tussen -n!**

gedaante	beschrijving
bende	vol
groente	vrees
ruimte	soep
gemeente	kaartje
cassette	verandering
geboorte	vaarder
methode	schrijver
hoogte	huis
route	lid
waarde	recorder

gedaanteverandering
bendelid
groentesoep
ruimtevaarder
gemeentehuis
cassetterecorder
geboortekaartje
methodeschrijver
hoogtevrees
routebeschrijving
waardevol

Hinkstapsprong

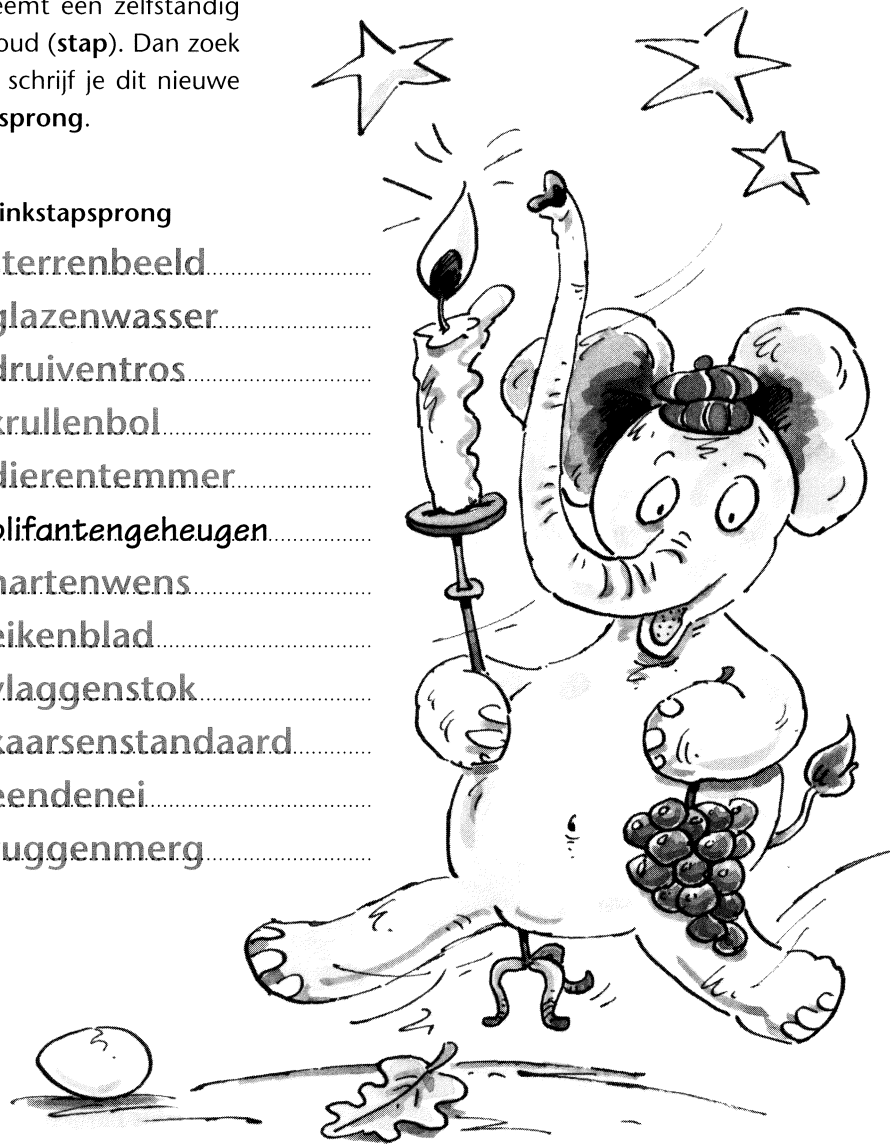
1 ■ Deze oefening lijkt op de hinkstapsprong. Je neemt een zelfstandig naamwoord (**hink**) en schrijft dat woord in het meervoud (**stap**). Dan zoek je uit de rij onder **sprong** het bijpassende woord en schrijf je dit nieuwe woord - de samenstelling - daarachter onder **hinkstapsprong**.

Het eerste hinkstapsprong-woord is voorgedaan.

hink	stap	sprong	hinkstapsprong
1. olifant	olifanten	a beeld	sterrenbeeld .....
2. ster	sterren	p wasser	glazenwasser .....
3. kaars	kaarsen	e tros	druiventros .....
4. hart	harten	a bol	krullenbol .....
5. rug	ruggen	n temmer	dierentemmer .....
6. dier	dieren	p geheugen	olifantengeheugen .....
7. eend	eenden	n wens	hartenwens .....
8. krul	krullen	n blad	eikenblad .....
9. glas	glazen	p stok	vlaggenstok .....
10. vlag	vlaggen	n standaard	kaarsenstandaard .....
11. druif	druiven	l ei	eendenei .....
12. eik	eiken	e merg	ruggenmerg .....

2 ■ Schrijf de letters die voor de woorden onder sprong staan in de volgorde, zoals je die geschreven hebt onder hinkstapsprong.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
p	a	n	n	e	n	l	a	p	p	e	n

Opnieuw sprongwerk

1 ■ Deze oefening lijkt op de hinkstapsprong. Je neemt een zelfstandig naamwoord (**hink**) en schrijft dat woord in het meervoud (**stap**). Dan zoek je uit de rij onder **sprong** het bijpassende woord en schrijf je dit nieuwe woord - de samenstelling - daarachter onder **hinkstapsprong**.

Het eerste hinkstapsprong-woord is voorgedaan. Let goed op, want de meervouds -s valt weg bij deze hinkstapsprong-woorden.

hink	stap	sprong	hinkstapsprong
1. asperge	asperges	a soep	aspergesoep .....
2. detective	detectives	e gordijn	douchegordijn .....
3. file	files	t boom	kastanjeboom .....
4. horloge	horloges	r bankwerker	machinebankwerker .....
5. machine	machines	s roman	detectiveroman .....
6. etalage	etalages	l winnaar	medaillewinnaar .....
7. douche	douches	e bedrijf	garagebedrijf .....
8. reclame	reclames	e glas	limonadeglas .....
9. garage	garages	g pop	etalagepop .....
10. limonade	limonades	e maker	horlogemaker .....
11. medaille	medailles	p melding	filemelding .....
12. kastanje	kanstanjes	t boodschap	reclameboodschap .....

2 ■ Schrijf de letters die voor de woorden onder sprong staan in de volgorde, zoals je die geschreven hebt onder hinkstapsprong.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
a	s	p	e	r	g	e	t	e	e	e	t

De tussen - n

Zoek de fout en omcirkel de bijbehorende letter.

De tussenletter **n** schrijf je in een samenstelling - denk maar aan *bessensap*, *pannenkoek* en *vriendenkring* - als het eerste deel daarvan een zelfstandig naamwoord is, waarvan het meervoud uitsluitend op **n** - en geen **s** - zeker is.

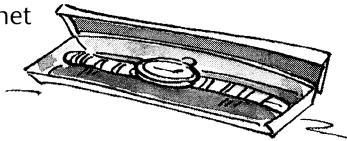
1. Een horlogemaker werkt wel met een schroevendraaier, maar niet met een kurkentrekker.
 b horlogemaker   **k** kurkentrekker
 n schroevendraaier   **m** geen fout

2. Ik lust graag pannenkoeken, bessensap en rijstepad.
 a pannenkoeken   **o** rijstepad
 r bessensap   **l** geen fout

3. In het restaurant aten we aspergesoep en worstebroodjes.
 e restaurant   **l** worstebroodjes
 v aspergesoep   **k** geen fout

4. De ooienvaar loopt tussen de beukenboom en de rozenstruik.
 l ooienvaar   **f** rozenstruik
 k beukenboom   **s** geen fout

5. De boerendochter vond een eendenei in het rozeperk.
 a boerendochter   **e** rozeperk
 o eendenei   **u** geen fout

6. Het krantenartikel over de papegaaien stond boordevol fouten.

h krantenartikel   **c** boordevol
 w papegaaien   **b** geen fout

7. De zakenman had een boekenbon in zijn boeketas.

p zakenman   **k** boekenbon
 o boeketas   **r** geen fout

8. Na modeshow gooiden de mannequins met eierschalen.

g modeshow   **o** eierschalen   **e** mannequins   **d** geen fout

9. De havenarbeider was jarenlang een enthousiaste tuinnier.

o havenarbeider   **r** jarenlang   **s** tuinnier   **z** geen fout

10. In de lerarenkamer ligt naast de pennendoos de bordendoek.

a lerarenkamer   **r** pennendoos   **c** bordendoek   **j** geen fout

11. De jongeman legde de pannenkoek op de ovenschaal.

i jongeman   **o** pannenkoek   **p** ovenschaal   **e** geen fout

12. In de krottenwijk wordt het leeuwendeel van de mensenrechten aan de laars gelapt.

l krottenwijk   **k** leeuwendeel   **r** mensenrechten   **s** geen fout

Zet nu de twaalf letters op een rij. Wat lees je?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
b	o	l	l	e	b	o	s	j	e	s	

Boekenwurm

In elk blokje van vier zinnen staat een zin met een fout woord. Zet een streep onder dat woord en een kring om de letter voor die zin. Schrijf die letter ook in de balk.

- 1. **r** Ik vind hem maar een koekepeer.
  - Ⓘ In dat boeket bloemen zitten veel madenliefjes.
  - o Ik heb liever pepernoten dan marsepein.
  - m Ken je het sprookje van de Chinese nachtegaal?
- 2. **m** Aan de kraag kun je zien dat die paddestoel giftig is.
  - t Vandaag is de verjaardag van mijn petekind.
  - Ⓘ Een papengaai kraakt de hardste noten met zijn snavel.
  - z De man noemde zijn vrouw "schattebout"!
- 3. **w** Op dat plein van de straat staan ze soms te breakdancen.
  - v Zullen we eens checken of hij echt ziek thuis is?
  - Ⓒ Die tenniser laat zich erg moeilijk coachen.
  - b Ik heb mijn auto bij de dealer gekocht.
- 4. **t** Ik ben nog steeds aan het dubben welke ik zal kiezen.
  - r Je kunt die vuilniszak niet zomaar in het water dumpen.
  - h Wat kun jij goed spellen dat je ziek bent, joh!
  - m De journalist mocht de filmster interviewen.
- 5. **t** Ik breng mijn auto altijd naar dezelfde garazje.
  - n Het pasje heb ik in mijn poretefeuille gestopt.
  - r In mijn portemonnee zit alleen maar wat kleingeld.
  - b Later wil ik ingenieur worden en mooie bruggen bouwen.
- 6. **t** Ik maak zelf van afvalhout wel een nieuw hondenhok.
  - Ⓐ Die zanger kun je herkennen aan zijn enorme bakkenbaarden.
  - b Je kunt je schoenen het beste laten repareren bij de Hakkenbar.
  - c De avond werd opgevrolijkt door een echte degenklikker.
- 7. **e** Mag ik je uitnodigen om met mij te gaan dieneren?
  - v Het is lekker weer, ik denk dat ik even een terrasje ga pikken.
  - m Mijn auto is al een oud beestje, maar rijdt nog steeds erg lekker.
  - x Ik koop voor jou wel een nieuw doosje lucifers.

- 8. **m** Ik heb altijd grote moeite met het eten van spaghetti.
  - Ⓒ Die wijn smaakt erg lekker bij een pieza.
  - b Die loempia is wel erg groot, die krijg ik niet helemaal op.
  - n Met dat warme weer smaakt een milkshake erg goed.
- 9. **Ⓘ** Hij stootte met zijn ellenboog het glas van tafel.
  - k De kinderen zijn buiten aan het bellenblazen.
  - m Hij heeft voor zijn verjaardag een spellendoos gekregen.
  - n Egels hebben wel wat weg van wandelende speldenkussens.

- 10. **f** Als je dat niet wilt zien, loop je echt met oogkleppen op!
  - Ⓐ Heeft de horlogemaker die wakker nog gerepareerd?
  - s De blaadjes van die plant zijn aan het verleppe door de droogte.
  - d Als je gaat zappen, zie je van veel tv-programma's maar een klein stukje.
- 11. **w** De bungalow staat helemaal verscholen tussen het groen.
  - r Een villa is eigenlijk een grote boerderij uit de Romeinse tijd.
  - Ⓜ Wonen in een flet heeft zeker ook wel nadelen.
  - k Ik woon liever in een caravan dan in een huis.
- 12. **e** De hagendis verdween snel tussen de stenen.
  - d Dat bedrijf bezit een groot wagenpark.
  - g De wegenkaart ligt achter in de auto.
  - h Als de vakantie tegenvalt, kun je altijd bij het klachtenbureau terecht.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
l	i	c	h	t	r	e	c	l	a	m	e

Goed werk!

In elke zin is een woord fout geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet die letter in de balk.

1. Het pyamatje van het koninkje is een maatje te groot voor de laatjes in die kast.

- b pyamatje   d koninkje
- g maatje   t laatjes

2. Eerst deed de boswachter een dutje in het berghutje, daarna moest hij een minuutje op zijn menutje wachten.

- e dutje   m berghutje
- k minuutje   l menutje

3. Op tv is een spotje waarin een dynamootje voor licht zorgt via een soort kettingkje aan de kettingkast.

- i spotje   u dynamootje
- o kettingkje   e kettingkast

4. Ik heb een blinkend lijstje gekocht waarin je een fototje kunt zetten.

- u blinkend   o lijstje
- f gekocht   e fototje

5. Het eskimotje heeft het hangslotje van de deur van zijn iglootje aan zijn vissersbootje gehangen.

- m eskimotje   n vissersbootje
- l hangslotje   r iglootje

6. Het diplomaatje moest na het programmaatje op het matje komen, omdat bleek dat hij niet het goede diplomatje bezat.

- a diplomaatje   b programmaatje
- c matje   e diplomatje

7. Het accuutje in het krotje was niet sterk genoeg om het radiootje van het opatje te laten spelen.

- e accuutje   i krotje   u radiootje   n opatje

8. Tegen het schuttinkje van mijn omaatje groeien fresiaatjes en dahliatjes.

- a schuttinkje   p omaatje   d fresiaatjes   m dahliatjes

9. De dierenverzorger behandelde het wratje van het lamatje met een watje.

- o dierenverzorger   g wratje   a lamatje   d watje

10. Het autotje van mijn opaatje had grote moeite om tegen het hellinkje op te komen.

- r autotje   b opaatje   d moeite   n hellinkje

11. Het menuutje bestond uit palinkjes, haringkjes en puddinkjes.

- a menuutje   b palinkjes   k haringkjes   l puddinkjes

12. Het parapluutje zakte na een uurtje door het rooster van het afvoerpuutje.

- a parapluutje   z uurtje   l rooster   t afvoerpuutje

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
b	l	o	e	m	e	n	m	a	r	k	t

's Zomers op de camping

In elke zin is een woord fout geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet die letter in de balk.

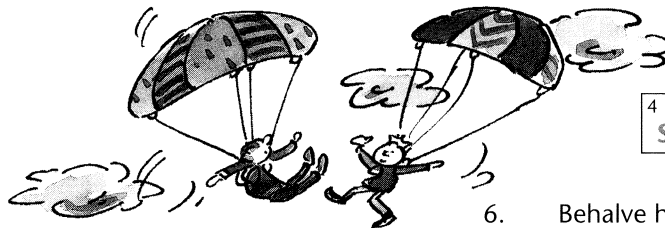
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
l	a	n	t	a	a	r	n	p	a	a	l

- Op de camping bekijken we 's avonds de foto's die we hebben laten ontwikkelen.
s camping   **l** foto's
d 's avonds   **v** ontwikkelen
- De programma's die 's morgens op de radio komen, trekken niet veel luisteraars.
a programma's   **c** komen
b 's morgens   **d** trekken
- Zij gaan woensdags altijd met auto's naar de bossen om daar een flink aantal kilometers te wandelen.
n woensdags   **h** kilometers
b auto's   **m** wandelen
- Zomers en 's winters kun je in een land als Zuid-Afrika dezelfde kleding dragen.
t Zomers   **b** Zuid-Afrika
n 's winters   **d** kleding
- Eskimo's die tegenwoordig in iglo's wonen, kun je haast een zeldzame mensensoort noemen.
v Eskimo's   **a** zeldzame
b iglo's   **z** mensensoort
- Mijn tante zal nooit vergeten om 's avonds de dahlias in de tuin te sproeien.
d vergeten   **f** 's avonds   **a** dahlias   **m** sproeien
- 's Avonds en 's zaterdags bezoeken mijn vrienden en ik regelmatig de hobbyclub.
r 's Avonds   **g** 's zaterdags   **n** regelmatig   **d** hobbyclub
- De programma's die 's zomers worden uitgezonden, zijn vaak herhaalingen van eerdere uitzendingen.
m programma's   **s** 's zomers   **n** herhaalingen   **d** uitzendingen
- Judo, worstelen, karatte en boksen zijn allemaal vechtsporten.
a Judo   **r** worstelen   **p** karatte   **d** boksen
- 's Maandags, 's woensdags, 's zaterdags en 's zondags ben ik vrij.
c 's Maandags   **a** 's woensdags   **b** 's zaterdags   **d** 's zondags
- De auto's werden in de garage's allemaal voorzien van nieuwe accu's en radio's.
e auto's   **a** garage's   **o** accu's   **i** radio's
- Ik eet brood met smeerkaas smorgens met meer smaak en zonder smakken.
a smeerkaas   **l** smorgens   **d** smaak   **s** smakken

Koning Bassie de Derde

In elk stukje is een schuingedrukt woord fout geschreven. Zet daar een streep onder en zet een kring om de letter voor die regel. Schrijf die letter ook in de balk.

4	1	9	8	5	2	7	6	3
s	u	f	f	e	r	d	j	e

- u** *Hoogheit* Bassie de Derde krijgt het weer eens op zijn heupen en besluit zijn *koninklijke* vriendenclub bijeen te roepen om samen een *m* *programmaatje* te bedenken om de tijd door te brengen. En dat kan *n* toch niet al te *moelijk* zijn.
- e* Met een *bangelijk* stemmetje stelt Prins Egon van Lanterfant voor om het luchtbed van de koningin-moeder leeg te laten lopen. Maar **r** iedereen weet dat dit een haast *onmogeluke* opgave is en begrijpt *u* ook welke straf dat *omaatje* gaat geven als ze betraapt worden. Ze moeten dan alle luchtbedden van alle 1000 bedienden en *i* *hoogheidjes* van nieuwe lucht voorzien!
- e** Prinsesje Geurtaswijn oppert giechelend om een grote *hoeveelhijd* *o* parfum in de waterput van het *paleis* te mikken. Zo wordt er meteen *m* wat gedaan aan de slechte adem van de *talrijke* bewoners. Maar *n* Bassie gromt over de *saaiheid* van dat plan.
- j* Na een *tijdje* roept prins Wasseneus met een schrille stem: "We gaan *r* parachutespringen!" Iedereen kijkt hem *aanvankelijk* wat vreemd **s** aan, maar daarna raakt iedereen enthousiast. En in het *autotje* van *d* Bassie rijden ze naar het vliegveld, waar een *uitgebreide* vloot vliegtuigen klaar staat.
- i* De hele club gordt met grote *speelsheid* de valschermen om en klimt **e** in een vliegtuig. Daarin staat een flinke *hoeveelheit* frisdrank, die *g* natuurlijk snel opraakt. En dan, hoog boven het *koninklijke* paleis *w* springen ze *sierlijk* naar beneden, waarna de schermen zich openen.
- e* Behalve het valscherf van Bassie dan!
o Hoe *vreselijk* hard hij ook aan het touwtje trekt, er gebeurt niets. Via het *radiootje* in zijn helm vraagt hij de piloot om hulp.
j Die weigert echter *vriendeleik*, doch beslist om hem na te springen. Bassie ziet de *w* *koninklijke* tuinen snel op zich afkomen.
- En ter hoogte van de eerste boomtoppen *n* wordt hij echt *angstig*. De *a* *schuttinkjes* zijn nu grote schuttingen. En de boompjes bomen. Bassie zou nu wel **d** alles willen geven voor een *parachutje*. Maar op dat moment raakt hij het *s* wateroppervlak van de *koninklijke* vijver.
- w* Als hij weer een beetje bij *zinnen* is, ziet hij het gezicht van de tuinman. En dat gezicht *v* staat niet bepaald *vriendelijk*! Die blik is zelfs **f** *ijselijk* te noemen. Bassie probeert wat te *p* lachen en wil hem *uitgebreid* gaan bedanken.
- Maar daar krijgt hij de kans niet voor! De *b* tuinman trekt het *koninkje* aan zijn oren *t* en sleurt Zijne *Majesteit* het paleis binnen. *e* "Zo," zegt hij *heftig*, "En vertel maar eens **f** aan de politie wat jij in de *koninklijke* vijver uitspookt met mijn rugzak op jouw rug!"

Met z'n tweeën in de bergen

In elke zin staat een woord dat fout is geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet de letter in de balk.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
p	o	e	d	e	r	s	u	i	k	e	r

1. Dit jaar gaan we met z'n tweeën met ons autootje naar Italië of Roemenië.

- p tweeën   r autootje
 g Italië   d Roemenië

2. Ik heb nog een fototje waarop we met ons drieën aan het skiën en sleeën zijn.

- o fototje   b drieën
 d skiën   e sleeën

3. Ons autootje - dat speciaal voor ons tweeën gemaakt is - past niet eens in dat berginkje.

- a autootje   u speciaal
 o tweeën   e berginkje

4. De muren van die speciale woninkjes in België zijn zo recht als een liniaal.

- d speciale   b woninkjes
 f België   e liniaal

5. Dat opaatje heeft last van zijn kniën en is daarom patiënt van die geniale arts.

- a opaatje   o patiënt
 e kniën   i geniale

6. Dat iglootje is verpakt in spetiaal materiaal naar de tentoonstelling in Brazilië gebracht.

- a iglootje   d materiaal
 r spetiaal   t Brazilië

7. Achter dat speciaal gebouwde schuttinkje bij de ruine kun je ongestoord reëen bekijken.

- t speciaal   s ruine
 r schuttinkje   d reëen

8. Mijn omaatje heeft veel ideeën over feeen in Groot-Brittannië vastgelegd in verhalen.

- a omaatje   u feeen
 o ideeën   e Groot-Brittannië

9. Tijdens de reünie werden individuele prijzen en diplomaties uitgereikt.

- a reünie   e prijzen
 o individuele   i diplomaties

10. Het dwergje trok het speciaal in Arabië gemaakte kettingkje stuk.

- a dwergje   l speciaal
 c Arabië   k kettingkje

11. Eventueel kun je mijn lineaal lenen om de afmetingen van dat accuutje te meten.

- a eventueel   e lineaal   o afmetingen   u accuutje

12. Het eskimotje schrok zich een rotje toen het als cadeautje een radiootje kreeg.

- r eskimotje   b rotje   g cadeautje   s radiootje

Noord-Hollandse privé-detectives

In elke zin staat een woord, waarin één of twee streepjes (-) ontbreken. Zet een rondje om de letter voor dat woord. Zet de letter in de balk.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
i	n	s	e	c	t	e	n	e	t	e	r

1. De Nederlandse vlag is roodwitblauw, maar is het nu donkerrood, spierwit en kobaltblauw?

- i roodwitblauw   b donkerrood
 e spierwit   o kobaltblauw

2. De uitreiking van de publieksprijs aan de maker van de film 'De privetective en de huismeester' had een flinke nasleep.

- m publieksprijs   c huismeester
 n privetective   l nasleep

3. De nasleep van het vorige autoongeluk zorgde voor veel gekissebis.

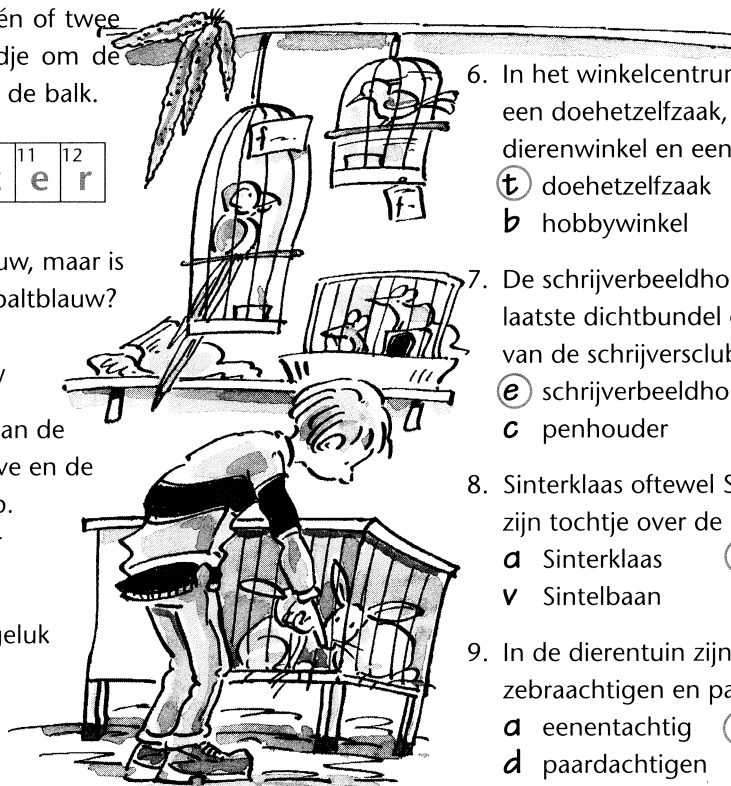
- f nasleep   r vorige
 s autoongeluk   d gekissebis

4. De Noorse onderzoekers zijn in NoordHolland bijeen om te praten over de Noordzee en de Noordpool.

- a Noorse   e NoordHolland
 i Noordzee   d Noordpool

5. Honderden groepen hebben al in de top 10 gestaan, maar slechts een tiental van hen presteerde op eenzame hoogte.

- s Honderden   c top 10
 g tiental   d eenzame

6. In het winkelcentrum vind je onder andere een doehetzelfzaak, een hobbywinkel, een dierenwinkel en een aannemersbedrijf.

- t doehetzelfzaak   s dierenwinkel
 b hobbywinkel   a aannemersbedrijf

7. De schrijverbeeldhouwer kreeg voor zijn laatste dichtbundel een gouden penhouder van de schrijversclub.

- e schrijverbeeldhouwer   a dichtbundel
 c penhouder   s schrijversclub

8. Sinterklaas oftewel SintNicolaas deelde tijdens zijn tochtje over de Sintelbaan speculaas uit.

- a Sinterklaas   n SintNicolaas
 v Sintelbaan   m speculaas

9. In de dierentuin zijn eenentachtig zebraachtigen en paardachtigen drachtig.

- a eenentachtig   e zebraachtigen
 d paardachtigen   m drachtig

10. In zuidelijk ZuidAmerika kun je bij wind uit het zuiden de kou van de Zuidpool voelen.

- r zuidelijk   t ZuidAmerika   c zuiden   b Zuidpool

11. Dat loodgietersbedrijf verkoopt rioolpijpen, pvcbuizen en andere kunststofbuizen.

- a loodgietersbedrijf   u rioolpijpen   e pvcbuizen   i kunststofbuizen

12. De glazenwasser maakt glasinloodramen en glaswanden schoon, maar reinigde geen glasserviezen.

- w glazenwasser   r glasinloodramen   z glaswanden   s glasserviezen

Extra excursies

In elke zin is een woord fout geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet die letter in de balk.

- Je moet precies weten welk percentage zand je bij het cement moet doen om het extra stevig te maken.
a precies   **v** percentage   b cement   w extra
- Dat bedrijf eksporteert veel hyacinten en narcissen naar Luxemburg.
a eksporteert   b hyacinten   c narcissen   d Luxemburg
- De atlete balanseerde expres extra lang op de citroengele evenwichtsbalk.
k balanseerde   l expres   m extra   n citroengele
- Het bedrijf heeft besloten om in desember een splinternieuw medicijn uit te brengen.
b besloten   **a** desember
r splinternieuw   p medicijn
- In het chique sentrum van de stad staan precies honderd bordjes die de maximumsnelheid aangeven.
h chique   **n** sentrum
m precies   d maximumsnelheid
- Binnen een cirkel van een kilometer liggen de drie grootste textielfabrieken van de provinsie.
a cirkel   r kilometer
s textielfabrieken   **t** provinsie
- Dat medisijn tegen kiespijn is in principe alleen op recept te verkrijgen.
i medisijn   a kiespijn
z principe   d recept

- Het leren bespelen van een saksofoon is een heksentoer en een langdurig proces.

e saksofoon   b heksentoer
a langdurig   o proces

- Die taxi, uitgerust met faks en mobilfoon, werd bekogeld met bakstenen.

a taxi   **r** faks
v mobilfoon   m bakstenen

- De excursie naar de lusiferfabriek liep uit op een heuse teleurstelling.

a excursie   **e** lusiferfabriek
u heuse   o teleurstelling

- De officier genoot zichtbaar van de luxe cigar.

a officier   d zichtbaar
z luxe   **i** cigar

- De aanwezige visite felisiteerde hem nogal laks met het behalen van zijn examen.

a visite   **s** felisiteerde
w laks   m examen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
v	a	k	a	n	t	i	e	r	e	i	s

Garantie

In elke zin is een woord fout geschreven. Zet een kring om de letter voor dat woord. Zet die letter in de balk.

1. De politieman nam tijdens het televisieoptreden automatisch zijn horloge van zijn pols.

a politieman   **r** televisieoptreden
w automatisch   **p** horloge

2. Een smerige bougie gaf de nekslag aan de expeditie op de Atlantische Oceaan.

a bougie   **e** expeditie
o nekslag   **u** Atlantische Oceaan

3. Je krijgt tien jaar garantie op dat fantastische Indiase servies.

w garantie   **r** Indiase
b fantastische   **d** servies

4. In de advertentie werd een nieuwe generatie chemische en elektrische apparaten aangekondigd.

e advertentie
r chemische
b generatie
m elektrisch

5. De democratische partij in dat land heeft een historisch verlies geleden.

t democratische
l historisch
p partij
d verlies

6. De Indonesische natie eet gigantische hoeveelheden nasi.

d Indonesische   **c** gigantische   **f** natie   **h** nasi

7. Zijn visie op de arrestatie van die Arabische terroristen is erg leerzaam.

g visie   **r** arrestatie   **p** Arabische   **h** terroristen

8. De expositie van Indiaanse tipi's werd door de jongere generatie kritisch bekeken.

e expositie   **a** tipi's   **v** generatie   **n** kritisch

9. De nationale Russische balletgroep trad presies midden in het seizoen op.

a nationale   **b** Russische   **c** presies   **d** seizoen

10. De cipier waarschuwde de verantwoordelijke instanties prakties tegelijkertijd telefonisch.

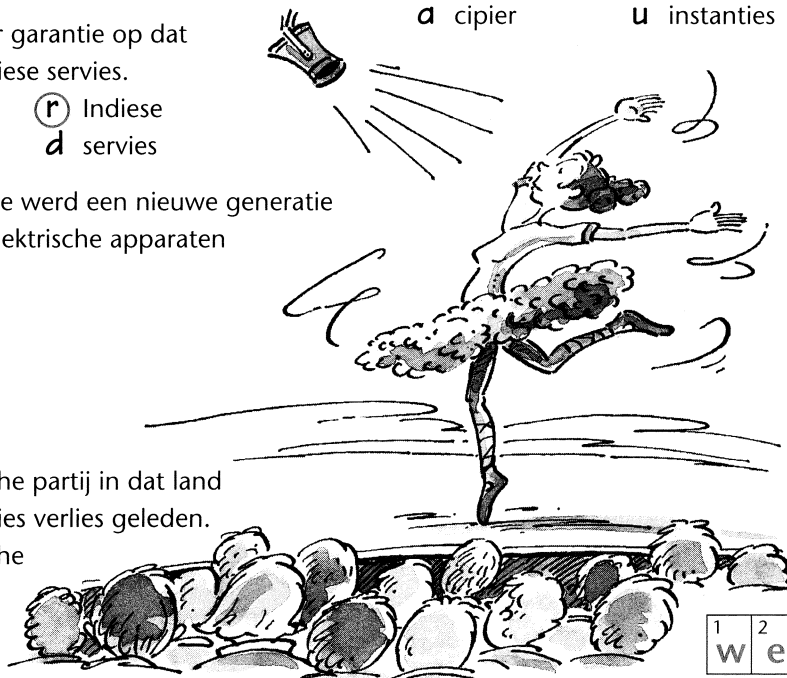
a cipier   **u** instanties   **o** prakties   **i** telefonisch

11. Het is logisch dat er tijdens de Olympische Spelen nogal wat nationale emoties een rol spelen.

m logisch
w Olympische Spelen
g nationale
r emoties

12. Door de fusie van de bedrijven nam de werkloosheid giganties toe.

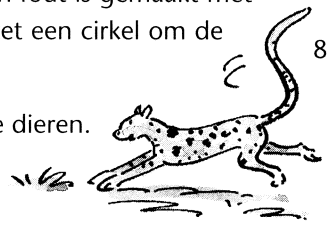
a fusie
b bedrijven
c werkloosheid
d giganties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
w	e	r	e	l	d	r	e	c	o	r	d

De jachtluipaard

In elk blokje van vier zinnen staat een zin, waarin een fout is gemaakt met leestekens of hoofdletters. Onderstreep die fout en zet een cirkel om de letter voor die zin. Zet die letter ook in de balk.

- 1. **s** Op de savanne in afrika leven veel interessante dieren.
  - n** Een van hen is de jachtluipaard.
  - v** Het dier is helemaal gebouwd op snelheid.
  - p** Hij heeft maar één zwakke plek: zijn uithoudingsvermogen.
- 2. **p** De jachtluipaard behoort tot de familie van de katten.
  - e** Maar er is een opvallend verschil met de andere kattensoorten.
  - l** Het dier kan zijn nagels niet intrekken?
  - g** Dat heeft het gemeen met hondachtigen als de hyena, wolf en vos.
- 3. **c** Het is de enige van de katten die het op een echte jacht laat aankomen.
  - r** Eerst zoekt hij, zoals elk roofdier, een geschikte prooi uit.
  - a** Dat is bijna altijd een erg jong: een erg oud of een ziek dier.
  - b** Die prooi probeert hij lopend of sluipend zo dicht mogelijk te naderen.

- 4. **e** En dan kan de jacht beginnen.
  - c** Als een pijl uit een boog "rent hij achter zijn prooi aan".
  - b** Daarbij haalt hij snelheden van over de 100 km per uur.
  - m** Daarmee is hij elke prooi veruit de baas.
- 5. **a** De enige hoop voor de prooi ligt in de zwakke plek van het luipaard.
  - r** Langer dan een tel of tien houdt die de jacht namelijk niet vol.
  - h** Daarom zal de prooi proberen, zoveel mogelijk wendingen, te maken.
  - n** De jachtluipaard moet dan telkens weer aanzetten voor de sprint.
- 6. **t** Dat kost hem erg veel kracht, Want wat probeert hij dan te bereiken?
  - n** Hij probeert de achterpoten van zijn prooi onderuit te slaan.
  - m** Want als die tegen de grond valt, is deze verloren.
  - s** Maar houdt het opgejaagde dier de jacht even vol, dan is hij winnaar.

- 7. **a** Zoals bij elke jacht is het dus niet elke keer raak.
  - r** Slechts één op de tien keer heeft de luipaard een geslaagde jacht.
  - o** Hij kan de kansen echter wel vergroten?
  - z** Dat kan door het jagen in tweetallen of in kleine groepjes.

- 8. **f** Zo gebeurt het geregeld: dat twee broers of zussen samen jagen.
  - o** Daarbij voelen zij perfect aan waar de ander in het gras verstopt ligt.
  - e** Een van de twee jaagt de prooi op in de richting van de ander.
  - u** En broer of zus maakt het karwei dan af!
- 9. **m** Toch is het leven van een roofdier zwaar.
  - w** Zij zijn helemaal afhankelijk van graseters.
  - r** Als het daar slecht mee gaat, gaat het met de luipaarden ook slecht.
  - f** In veel, streken trekken de kudden in de droge tijden weg.
- 10. **b** Dan zit er niet veel anders op dan om mee te trekken of te verhongeren.
  - e** Maar als je meetrekt, kom je steeds in het Gebied van andere roofdieren.
  - o** Je moet dan achter je prooi aan en uitkijken voor concurrenten.
  - b** En word je wat ouder of raak je gewond, dan is er weinig hoop op eten.
- 11. **r** Daarom is maar de vraag wie beter af is?
  - v** Bijna geen graseter sterft van ouderdom.
  - b** Hun dood komt meestal snel en onverwacht.
  - m** De dood van veel roofdieren is echter vaak een lijdensweg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
s	l	a	c	h	t	o	f	f	e	r

Het beleg van Leiden

Zet komma's, punten, vraagtekens en uitroepetekens.

En waar moet een hoofdletter staan? Zet daar een streepje onder. Sommige hoofdletters staan er al.

langeleden woedde er jarenlang een oorlog tussen de nederlanden en spanje .

de spaanse koning , die ook de baas was in nederland , wilde dat iedereen hem gehoorzaamde .

en hij wilde ook dat iedereen rooms-katholiek zou zijn .

maar veel mensen wilden zelf bedenken wat ze wilden doen en geloven .

en daardoor brak de Tachtigjarige Oorlog uit , die in 1568 begon .

jarenlang vochten de spaanse troepen en de geuzen en andere opstandelingenlegers tegen elkaar .

en elk jaar was het weer spannend of de opstandelingen zouden worden verslagen door de troepen van koning philips II .

in 1573 verschenen de spaanse troepen voor de stad leiden .

het land eromheen was onder water gezet , zodat de belegeraars half in de modder moesten bivakkeren .

maar ze hielden vol , terwijl de regen met bakken uit de hemel viel .

in leiden was intussen nog maar nauwelijks eten te vinden .

burgemeester Van der Werff had iedereen al op rantsoen gesteld .

maar de honger werd erger en erger .

mensen begonnen te kauwen op stukken leer , op oude riemen en leren veters .

sommigen werden helemaal moedeloos en smeekten de burgemeester om de stad over te geven .

“dat nooit ,” zei burgemeester Van der werff , “Eerst zul je mij moeten opeten voordat de stad zich zal overgeven .”

maar steeds meer mensen stierven van de honger .

hoe moest dat nu ?

gelukkig kwamen er schepen van Prins Willem van Oranje om te stad te bevrijden .

maar de wind en de spaanse troepen beletten hen om de stad te hulp te schieten .

toen kwam zondagmorgen drie oktober .

het was nog vroeg , terwijl een lichte nevel het land bedekte .

de weesjongen cornelis joppen vertelde dat hij de vorige avond lichtjes had gezien bij de

Spaanse Schans .

voor een paar gulden wilde hij zijn leven wagen en wel gaan kijken .

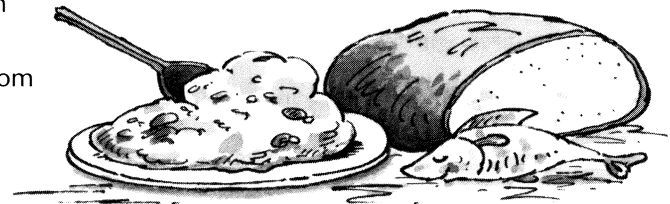
het duurde een tijdje voordat de leidenaars hem bij de schans zagen met een grote pot in zijn hand , hutspot .

de spaanse belegeraars waren gevlucht en hadden hun hutspot achtergelaten .

en diezelfde dag verschenen de schepen van de prins met haring en wittebrood .

leiden was ontzet !

en sindsdien eten de mensen uit leiden op drie oktober hutspot , haring en wittebrood .

Op zoek naar een deel van een fiets

In elk groepje van vier zinnen is een woord fout geschreven. Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok. Maak met de twaalf letters een onderdeel van een fiets. Aanwijzing: handig als je iemand wilt meenemen.

1	9	12	8	5	7	6	11	4	2	3	10
b	a	g	a	g	e	d	r	a	g	e	r

1. **b** Deze papagaai is nu zestig jaar oud.
h De chauffeur bracht het kind naar huis.
r Ik liep zomaar tegen een spinnenweb.
l De goochelaar liet het konijn verdwijnen.

2. **j** Is deze buis van aluminium gemaakt?
r Op het podium werd flink gedanst.
g De winnaar werd in één klap miljoenair.
o De arbeider vierde zijn zilveren jubileum.

3. **g** Wie neemt het initiatief om in actie te komen?
v Rome is een Italiaanse stad.
e De koningin reed in De Goude Koets.
f Wij gaan met vakantie naar Frankrijk.

4. **r** Yoghurt is een melkproduct.
v Ik wil je graag feliciteren met je verjaardag.
d Een kaktus droogt niet zo makkelijk uit.
l De piloot zit in de cockpit.

5. **s** In dat klooster leefden eeuwenlang de monniken.
g Ik eet graag krentebrood.
p De telefooncentrale was overbelast.
z De directeur geeft zelf ook les.

6. **d** De dremessen spelen in de zandbak.
e In dat land heerste een flinke crisis.
o Hij speelde vroeger volleybal.
u Het is gezellig in dat cafeetje.

7. **c** Dat baby'tje woog zes pond.

g We hebben aan het strand een zee-egel gevonden.

e In februari wordt het park geopend.

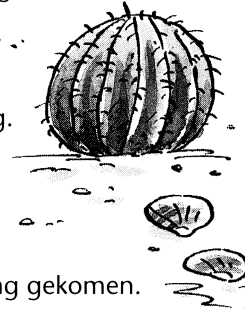
f De finale werd om drie uur gespeeld.

8. **o** We staan al zes jaar op dezelfde camping.

a Hij kweekt champions.

t 's Zondags gaan we altijd fietsen.

r Wie is de voorzitter van jullie sportclub?

9. **a** De productie van skeelers is weer op gang gekomen.

v Er is een heel nieuw machinepark voor aangeschaft.

l Deze machines vergen veel minder onderhoud.

i De directie verwacht dat het bedrijf weer winst zal gaan maken.

10. **h** De helikopter landde op het voetbalveld.

u Veel secretaresses werkten daar aan hun bureaus.

r De toeristen maakten er tientallen foto's van.

v In Zuid-Afrika is de rassendiscriminatie officieel opgeheven.

11. **t** Die meiden zitten constant te giechelen.

r Heb je je haar met shampo gewassen?

w De woorden staan in alfabetische volgorde.

j Ze bracht haar kind in veiligheid.

12. **g** Ik ben absoluut een andere mening toegedaan.

h Door een technische storing viel het licht uit.

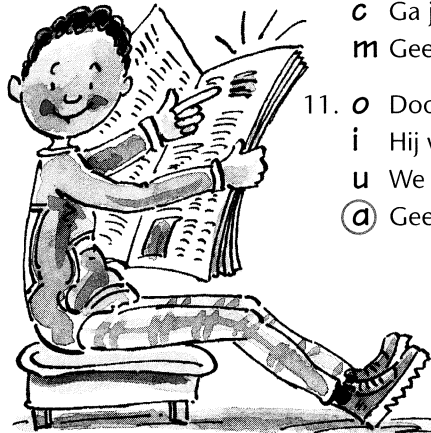
i In het weekend gaan we op kamp.

d Ik lust geen mayonaise op mijn puddinkje.

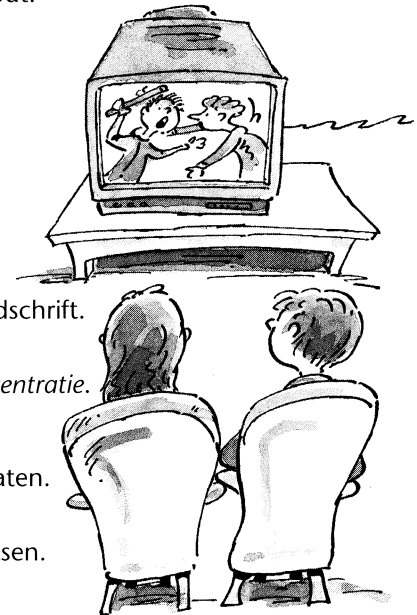
Goed of fout?

Welke woorden zijn er fout gespeld? Zet een rondje om de letter voor zo'n zin. Staan er geen fouten, kies dan voor 'Geen fout'. Schrijf de letters in het letterblok.

- a** In 's-Gravenhage is een ongeluk gebeurd.
 r In de *provincie* Brabant eet men veel patat.
 c In de *etalage* liggen mooie dingen.
 p Geen fout.
- s** Tom zette een *advertencie* in de krant.
 t Het is druk in de trein. Alle *coupés* zijn vol.
 a Dana is elke dag bij de *manege* te vinden.
 f Geen fout.
- n** Kenny en Ed lopen in hun *pyamas*.
 o De *reparatie* van de tv kostte 100 euro's!
 p Serge loopt *stage* bij ons op school.
 a Geen fout.
- a** Er zit drie jaar *garantie* op mijn computer.
 e Ik wil graag *informacie* over IJsland.
 o Anne slaapwandelt soms 's *nachts*.
 i Geen fout.
- s** De *arrestatie* van de inbreker was op het nieuws.
 c Janna vindt *asperges* heerlijk.
 d Boris gaat bij zijn neefje *lozjeren*.
 v Geen fout.
- h** We hebben thuis een nieuwe *centrifuge*.
 k De *operatie* duurde wel zes uur.
 s Ik vind rood en roze geen mooie *combinatie*.
 e Geen fout.

- t** Is zijn vader *maschinist*?
 o De auto staat in de *parkeergarage*.
 f Volgende week krijgen we vier *logés*.
 g Geen fout.
- d** Er was een spannende *reportage* op de tv.
 n Anja zit in de *buurtcomitie*.
 c Ga je ieder jaar met *vakantie*?
 m Geen fout.
- o** Door de *explosie* is het huis verwoest.
 i Hij werkt op een *katoenplantage*.
 u We zijn naar een *attractiepark* geweest.
 a Geen fout.

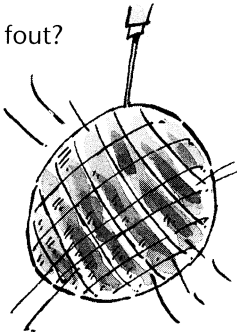
- a** Ik schreef naar de *redactie* van het tijdschrift.
 o Eric verhuist naar 's-Hertogenbosch.
 c Mijn broertje houdt me uit mijn *concentratie*.
 r Geen fout.
- s** Mo heeft haar *bagage* in de trein gelaten.
 b Wat een akelige *situatie*!
 t Ik vind het leuk om *swinters* te schaatsen.
 y Geen fout.

11	7	1	6	2	8	5	3	9	4	10
a	r	r	e	s	t	a	n	t	e	n

Weet je de oplossing?

Welk woord is niet goed gespeld? Of is er geen fout?
Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok.

10	1	4	5	2	9	3	8	6	7
v	i	d	e	o	t	h	e	e	k

1. In het Chinees-Indische restaurant was een optreden van een acrobatische chimpansee.

- e** Chinees-Indische **i** acrobatische
b chimpansee **j** geen fout

2. De nieuwe bibliotheek is in een historisch pand met veel functies gehuisvest.

- o** bibliotheek **t** historisch
p functies **a** geen fout

3. De bioloog heeft eitjes van een python in zijn tropische broedmaschine gedaan.

- w** python **j** tropische
h broedmaschine **v** geen fout

4. De romantische Chileen dronk appelthee bij zijn ontbijt.

- g** romantische **f** Chileen
u appelthee **d** geen fout

5. De komische onderzoeker dronk champagne uit een vaas.

- n** komische **e** onderzoeker
d champagne **r** geen fout

6. Thomas is allergisch voor shampoo en sjocola.

- v** allergisch **b** shampoo
e sjocola **d** geen fout

7. De chirurg kijkt krities naar zijn nieuwe douchecel.

- a** chirurg **k** krities
w douchecel **m** geen fout

8. De goochelaar verzocht zijn charmante medewerkster om assistencie.

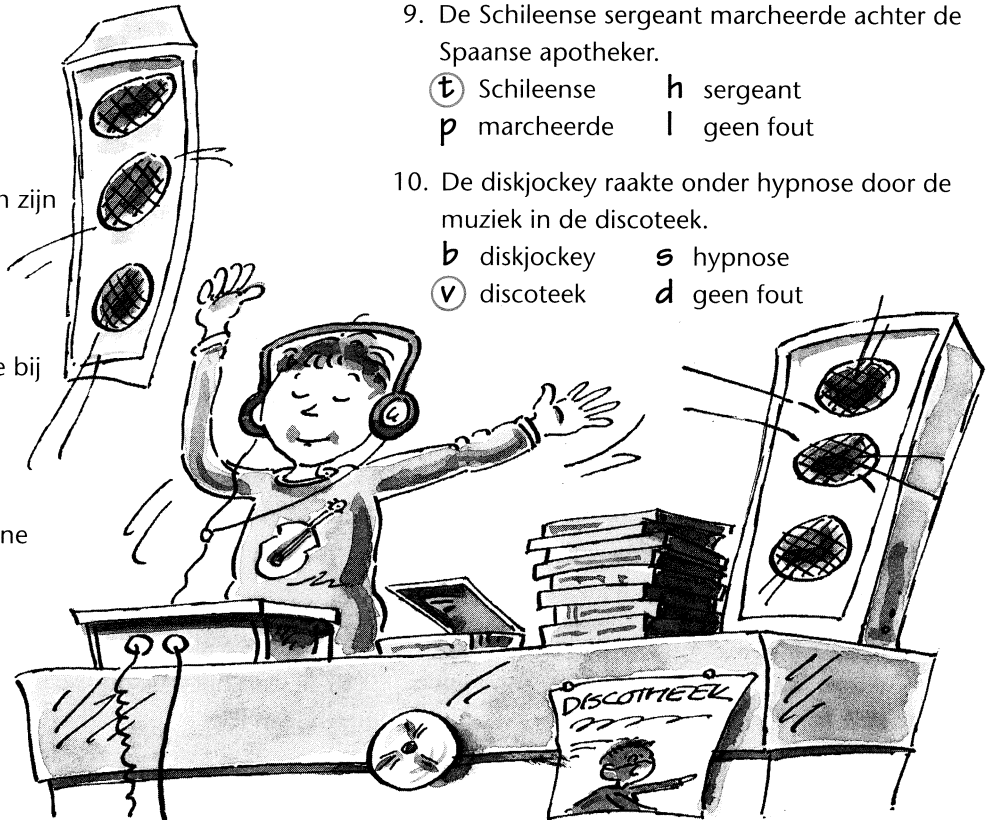
- g** goochelaar **s** charmante
e assistencie **d** geen fout

9. De Schileense sergeant marcheerde achter de Spaanse apotheker.

- t** Schileense **h** sergeant
p marcheerde **l** geen fout

10. De diskjockey raakte onder hypnose door de muziek in de discoteek.

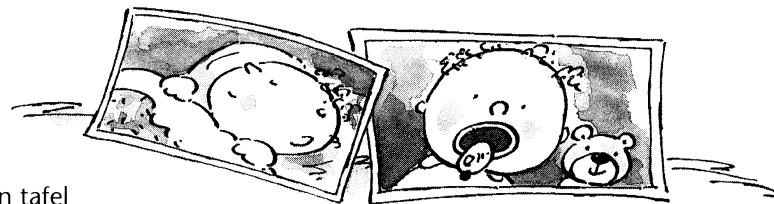
- b** diskjockey **s** hypnose
v discoteek **d** geen fout

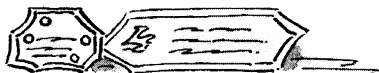
Menno's vader

Denk bij de 's' toch altijd
aan Menno's broer, en Joris' zus Aleid.

Wat is de fout? Omcirkel de letter voor dat antwoord.

- Menno's vader gaat naar de ouderavond. Hij gaat aan een tafel zitten naast de moeder van Tanja. Tanja's moeder geeft hem een hand. Ook Peters' vader en moeder zijn gekomen. Dat is gezellig!
k Menno's vader   **r** Tanja's moeder
 n Peters' vader en moeder   **d** geen fout
- Eva spaart stickers. Eva's hele plakboek zit er vol mee. Soms ruilt ze plaatjes uit Lanas boek. Haar broertje spaart posters. Op Pascals muur hangen er wel dertig!
v plakboek   **t** Lanas boek
l Pascals muur   **q** geen fout
- Renés zusje Karen is morgen jarig. Hij heeft een schilderijtje als cadeau gekocht bij Sara's winkel. Dat zal mooi staan in Karins kamer!
 i Renés zusje   **z** Sara's winkel
u Karens kamer   **a** geen fout
- Karels kat heet Pipi. Die is erg speels. Vaak vallen Pipis speeltjes van het balkon in Carla's tuin. Dan moet Karel ze bij Carla halen. Maar dat is niet erg, want hij komt graag bij haar op bezoek.
b Karels kat   **n** Pipis speeltjes
k Carla's tuin   **r** geen fout
- Jamaa is haar map kwijt. Jamaa's map is rood en er staat een hondje op. Ze kijkt rond in de klas. Op Louisa's tafel ligt een rode map, maar daar staat geen plaatje op. En dan ziet Jamaa het: haar map zit in Sofia's tas! Zij heeft hem daar per ongeluk in gedaan.
 t Jamaa's map   **s** Louisa's tas
l Sofia's tas   **v** geen fout
- In Anna's fotoalbum plakte Pascals moeder twee foto's van hun baby'tje.
b Anna's   **g** Pascals
n baby'tje   **u** geen fout
- Heb je Thomas' computer'spel al op Egges schijfje ingelezen?
k Thomas'   **d** computer'spel
o Egges   **f** geen fout
- Kees' broertje speelt 'smaandags altijd met Raja's zusje.
x Kees'   **e** 'smaandags
h Raja's   **p** geen fout
- 's Zondags gaat Kortjakjes' zusje altijd 's middags naar de kerk.
s 's Zondags   **m** Kortjakjes'
f 's middags   **e** geen fout
- De chimpansee's imiteerden Irma's maniertjes in Artis' apenkooi.
 u chimpansee's   **c** Irma's
r Artis'   **d** geen fout

10	3	2	9	6	4	5	8	1	7
u	i	t	m	u	n	t	e	n	d

De pekinees van oom Kees

Welke twee woorden zijn allebei fout gespeld?
Zet de bijbehorende letter in het letterblok.

4	1	9	7	6	8	10	3	11	2	5
e	n	t	h	o	u	s	i	a	s	t

1. De pekinees van oom Kees is kampioen geworden in de provinsiale competiti.

- a** pekinees en kampioen
g pekinees en competiti
 n provinsiale en competiti
p geen fout

2. De bandiet heeft met zijn selgenoot het sifjerslot doorgezaagd.

- w** bandiet en selgenoot
 s selgenoot en sifjerslot
r sifjerslot en bandiet
d geen fout

3. De medicijnman springt vol discipline op de trampoline.

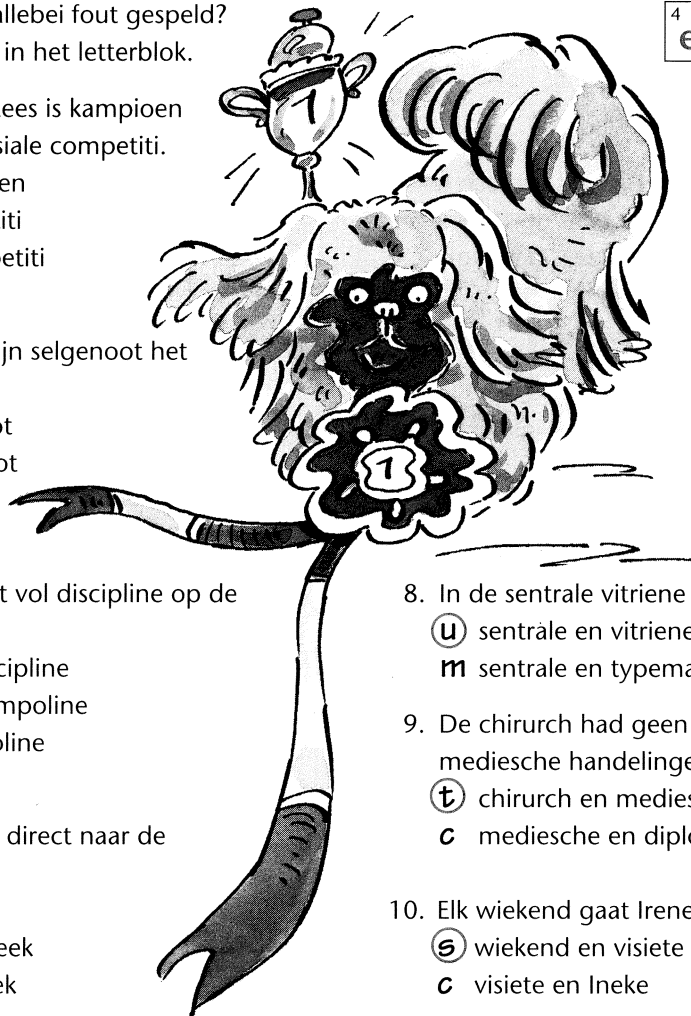
- m** medicijnman en discipline
s medicijnman en trampoline
r discipline en trampoline
 i geen fout

4. Hein bracht het artikel direct naar de videotheek.

- v** artikel en direct
 e artikel en videotheek
z direct en videotheek
y geen fout

5. De sellist heeft een recept voor aubergiene met sardine.

- i** sellist en recept   **t** sellist en aubergiene
c recept en sardine   **f** geen fout

6. De officier eet elke dag een citroen voor de vietamines.

- r** officier en citroen
h citroen en vietamines
 o officier en vietamines
j geen fout

7. Muzikale Caroline speelde met een lusifer op haar mandoline.

- h** muzikale en lusifer
d muzikale en mandoline
a lusiver en mandoline
o geen fout

8. In de sentrale vitriene staat een oude typemachine.

- u** sentrale en vitriene   **g** vitriene en typemachine
m sentrale en typemachine   **n** geen fout

9. De chirurch had geen diploma voor het verrichten van mediesche handelingen bij operaties.

- t** chirurch en mediesche   **b** diploma en operaties
c mediesche en diploma   **d** geen fout

10. Elk wiekend gaat Irene op visiete bij haar oude tante Ineke.

- s** wiekend en visiete   **b** Irene en wiekend
c visiete en Ineke   **d** Irene en Ineke

11. Gladieolen, giters en kruiwagens verkocht het tuincentrum bij duizenden.

- a** gladiolen en giters   **s** giters en kruiwagens
k kruiwagens en tuincentrum   **e** tuincentrum en gladiolen

Kiezen maar!

Welke schuin gedrukte woorden zijn fout gespeld? Omcirkel de letter voor die woorden. Staan er geen fouten, kies dan voor 'Geen fout'. Zet de bijbehorende letters in de letterbalk.

1. **p** Het *enthousiaste* publiek danste tijdens het concert.

t De woorden staan in *alfabethische* volgorde.

r Amerika ligt aan de overkant van de *Atlantische* Oceaan.

a Geen fout.

2. **o** In welke *provintie* woon je?

s Weet je waar *Ethiopië* ligt?

v Elke vier jaar zijn er *Olympische* Spelen.

p Geen fout.

3. **t** Die lamp gaat *automatisch* aan als ik thuiskom.

l Sherida is *allergisch* voor honden.

n In de *bibliotheek* staan duizenden boeken.

i Geen fout.

4. **n** Deze oefening moet je *individueel* maken.

z Wat zou je meenemen naar een *exotisch* eiland?

o Victor gaat volgend jaar naar het *atheneum*.

l Geen fout.

5. **b** In het Italiaanse stadje staat een grote *kathedraal*.

g De juf keek *krithisch* naar de werkstukken.

a In ieder huis staan wel *elektrische* apparaten.

k Geen fout.

6. **u** Dewi is gek op *romantische* films.

r Er is nu ook een *discotheek* voor kinderen.

v Het museum werd gisteren *officieel* geopend.

a Geen fout.

7. **a** In deze straat staat een *katholieke* kerk.

i Deze tekening is *speciaal* voor jou.

x Wat een *fantastisch* boek is dat!

w Geen fout.

8. **o** Het *tropische* regenwoud wordt bedreigd.

n In het park staat een fraai *musejum*.

c Heb je wel eens *Russisch* gegeten?

d Geen fout.

9. **x** Van welk *materiaal* is die tafel gemaakt?

o Een *maraton* is meer dan 42 kilometer.

r Een stofzuiger is een *praktisch* apparaat.

s Geen fout.

10. **d** In een *thermoskan* blijft koffie lang warm.

f Het toneelstuk is een *historisch* verhaal.

k Ik kan *eventueel* helpen met de verhuizing.

e Geen fout.

11. **e** De temperatuur zie je op een *termometer*.

z Mei is een *Aziatische* naam.

v Luchtvervuiling blijft altijd *actueel*.

r Geen fout.

12. **z** Dit is een prachtige *theetuin*.

l Het oude kasteel is *thans* een theeschenkerij.

s Eventueel worden er ook *recepties* gegeven.

b Geen fout.

12	6	3	1	10	8	5	11	7	2	9	4
b	u	i	t	e	n	g	e	w	e	o	o

Welk woord?

Welk woord in de zin is fout geschreven? Schrijf de letter voor dat woord in het letterblok.

8	12	1	5	7	11	9	3	6	4	10	2
s	h	o	a	r	m	a	v	l	e	e	s

1. Op de Chinese televisie komen s'nachts veel programma's.

- s** Chinese   **s**'nachts
r programma's   **a** geen fout

2. In 's-Gravenhage kregen we champagne bij de lunch.

- l** 's-Gravenhage   **j** champagne
k lunch   **s** geen fout

3. 's Middags zijn sjampignons het smakelijkst.

- k** 's Middags   **v** sjampignons
f smakelijkst   **n** geen fout

4. In iglos hangen zelden chique douchegordijnen.

- e** iglos   **a** chique
f douchegordijnen   **n** geen fout

5. De logés van de gravin betaalden de shampoo met een cheque.

- f** logés   **a** shampoo
c cheque   **j** geen fout

6. De chimpansees speelden met de brochés die de bejaarde oma's hadden verloren.

- m** chimpansees   **i** brochés
k oma's   **l** geen fout

7. De jury werd koud noch warm van de charmes van de chef.

- m** jury   **p** charmes
o chef   **r** geen fout

8. De chauffeur vervoerde de sjeffin naar de chemokar.

- v** chauffeur   **s** sjeffin
d chemokar   **a** geen fout

9. Voor die rit schreef ze een sjeque uit en ging daarna chips en Chinees eten.

- a** sjeque   **c** chips
r Chinees   **t** geen fout

10. Ze keek sjagrijnig toen ze cherrytomaatjes uit Chili kreeg.

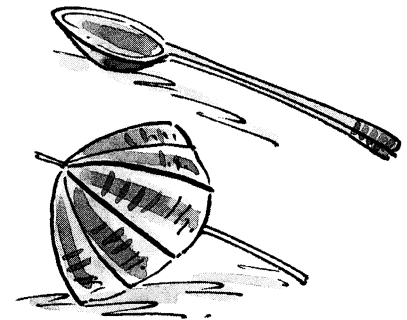
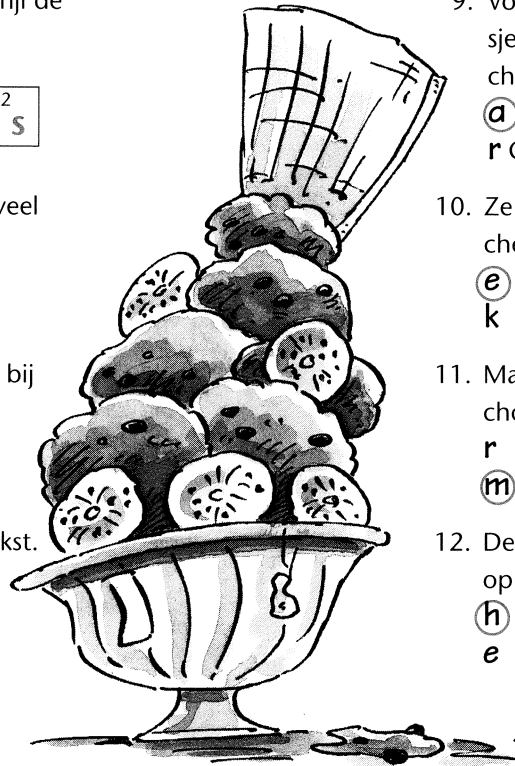
- e** sjagrijnig   **l** cherrytomaatjes
k Chili   **r** geen fout

11. Maar ze vond het wel chique om als toetje chocolade-ijs met kiwies te bestellen.

- r** chique   **p** chocolade-ijs
 m kiwies   **a** geen fout

12. De sjirurg uit Sjanghai kocht twee pyjamas op de markt.

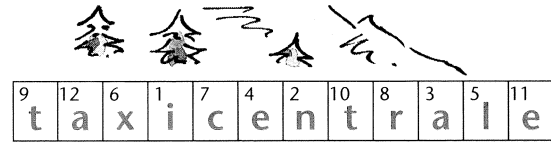
- h** sjirurg   **g** pyjamas
e Sjanghai   **b** geen fout

Actie

Kijk naar de schuin gedrukte woorden. Welk woord is fout geschreven? Zet een cirkel om de letter die voor de zin staat. Zijn alle woorden goed gespeld, kies dan voor 'Geen fout'.

- t** In *Australië* leven kangoeroes en vogelbekdieren.
i Anna zit sinds kort op muzikles: ze speelt *saksfoon*.
m Ik heb een vreselijke hekel aan *spinazie*.
s Geen fout.
- d** Morgen gaan we op *excursie* naar de dierentuin.
n In Noord-Brabant zijn *fossiellen* gevonden.
p Weet je hoe de vlag van *Groot-Brittannië* eruitziet?
b Geen fout.
- k** Het was daar weer een *heksenketel*.
s Karim kan heel goed *tekenen*.
a De minister van *Financieën* is dol op geld.
v Geen fout.
- x** Zij fietsen elke dag met z'n *drieën* naar school.
i In het *tekstboek* staat alles uitgelegd.
e We namen een *taksi* na de revuevoorstelling.
p Geen fout.
- l** Peter gaat in de vakantie *skiën*.
r Maak een slagzin van *maximaal* 15 woorden.
s John heeft een *weddenschap* gewonnen.
m Geen fout.
- e** Else wil plaatjes voor haar werkstuk *kopiëren*.
f Het is feest: iedereen krijgt een *extra* bol ijs.
x Deze *tentoonsteling* is alleen voor kinderen.
s Geen fout.

- l** Op onze school is het altijd erg *gezellig*.
s In Griekenland zijn veel *ruines* te zien.
c Meta heeft een vreemd *axent*.
k Geen fout.
- v** Latifa moet morgen een *examen* doen.
p Hoeveel *lettergrepen* heeft dit woord?
r In India zijn *koeyen* heilige dieren.
s Geen fout.
- b** Er zijn honderden *zeeën* in de wereld.
l Jasper heeft zijn *excuses* aangeboden.
s Het cadeau was mooi ingepakt in *cellofaan*.
t Geen fout.
- e** Valmire komt uit een klein plaatsje in *Albanië*.
t Gisteren is de *blixem* ingeslagen in de kerk.
r Ken je alle nieuwe *spellingregels* al?
u Geen fout.
- k** Met zeepsop kun je heel goed *bellenblazen*.
v Josje is heel vrolijk; ze loopt altijd te *neuriën*.
p Mijn vader stuurt zijn brieven vaak per *fax*.
e Geen fout.
- l** Op het feest kwamen de muzikanten in *actie*.
t Ik zag het vliegtuig op de baan *taxiën*.
a De coureur reed *kranxinnig* snel.
r Geen fout.

Taal en teken

Lees het verhaaltje. Bij elke vier zinnen staat een zin waarin een fout is gemaakt met leestekens of hoofdletters. Zet de letter voor die zin in het letterblok.

1. **s** Er worden verschrikkelijk veel talen op de wereld gesproken.

k Alleen al in europa zijn het er meer dan 120.

o Vroeger waren er veel minder verschillende talen.

p Want het eerste wat mensen zeiden, waren eigenlijk vooral klanken.

2. **a** Ze deden bijvoorbeeld het geluid van een dier na: koekoek, kukeleku.

s Of ze hoorden iets vallen: plof, roetsj, enzovoort.

r Pas veel later noemden ze druppels water, die uit de lucht vielen: regen.

t Mensen in een ander land noemden dat 'rain'; dat is het engelse woord voor 'regen'.

3. **c** Zo ontwikkelden allerlei talen zich heel geleidelijk.

b En op een gegeven moment wilden mensen sommige dingen beter kunnen onthouden_

a Vooral bij het handeldrijven was dat gemakkelijk.

r Dus begonnen ze tekeningetjes te maken van dieren en voorwerpen.

4. **r** Ze kochten voor twee dierenvellen een stenen bijl.

t En dat tekenden ze dan op in zachte klei.

e Zo hielden de kooplieden hun administratie bij_

z Het 'spijkerschrift' is daardoor beroemd geworden.

5. **x** Sommige zaken kun je maar moeilijk tekenen: jaloezie of mooi, bijvoorbeeld.

p Of kun jij het verschil tussen boosheid en jaloezie tekenen?

l Je kunt het wel horen.

a maar daar heb je niets aan bij het schrijven.

6. **r** Toen werd er bedacht dat je niet elk woord moest gaan tekenen.

v Het zou gemakkelijker zijn om alleen klanken te tekenen.

l Of de klanken in letters uiteenrafelen?

e Dan krijg je: *d o e l* in plaats van een hokje met een netje.

7. **w** Toch zijn er grote verschillen blijven bestaan.

x Niet alleen in de taal en de klanken, maar ook in de schrijfwijze.

r In Nederland schrijven we van links naar rechts.

e In het arabisch schrijf je van rechts naar links.

8. **u** In China schrijven de mensen van boven naar beneden.

s Daar schrijven ze bovendien geen letters, maar karakters.

p Dat zijn complete woorden, geen klanken of letters.

t Een chinees kind moet toch al gauw 2000 karakters leren!

9. **d** Dan hebben we het in Nederland maar gemakkelijk met ons alfabet.

v Hier hebben we 26 letters waar we heel veel klanken mee kunnen maken.

d En bijna alle woorden zijn daar gemakkelijk mee te schrijven.

r Of zou je liever in cambodja wonen en daar de 72 letters willen leren?

6	4	8	2	7	9	3	5	1
l	e	t	t	e	r	b	a	k

De Rattenvanger van Hameln

Zet punten, komma's, uitroepetekens en vraagtekens in het verhaal.

Heb je wel eens gehoord van het stadje Hameln ? Dat ligt aan de oever van de rivier de Weser . In de zomer van 1284 werd dit plaatsje bedreigd door een plaag , een rattenplaag . En wat de vroede vaders ook bedachten , geen enkele maatregel hielp .

Maar op een zonnige morgen verscheen opeens een haveloos type met een prachtige zilveren fluit . " Voor 1000 dukaten verlos ik u van dit ongedierte , deze ziekmakende plaag , " beloofde hij .
" Afsproken ! " zei de burgemeester . " Voor dat bedrag bevrijdt u onze stad van alle ratten . "

De fluitspeler stapte het stadhuis uit , zette zijn fluit aan de mond en liet een lieflijk wijsje horen , terwijl een geheimzinnige glimlach op zijn gelaat verscheen . Aan alle kanten begon het te ritselen en overal verschenen ratten : bruine en zwarte , jonge en oude , dikke en dunne , kleine en grote , mannetjes en vrouwtjes . Zonder aarzelen volgden ze allemaal de fluitspeler , die in de richting van de rivier liep , terwijl hij onafgebroken bleef spelen . De burgers van Hameln keken ademloos toe en zagen hoe de ratten bij het water zonder aarzelen de rivier insprongen en allemaal verdronken , bevangen door het betoverende fluitspel .

" Mag ik mijn loon , de 1000 dukaten ? " vroeg de rattenvanger even later aan de burgemeester .

" Zoveel geld voor zo weinig werk ! " mopperden de vroede vaders .

" Vijftig dukaten bieden we u . "

" Heren ! Wees op uw hoede voor mijn gramschap . Afspraak is afspraak ! 1000 dukaten , " dreigde de rattenvanger , maar de vroedschap gaf geen krimp . Met een woedend gebaar schoof de rattenvanger de beurs met de armzalige geldstukken naar de burgemeester , terwijl een blos van woede zijn wangen bedekte . Met grote stappen beende hij naar buiten , haalde zijn fluit tevoorschijn en een lieflijke , geheimzinnige melodie klonk door het stille stadje . Maar de stilte duurde maar even , want uit alle huizen

kwamen kinderen tevoorschijn . Ze dansten en sprongen , terwijl ze in hun handen klaptten en vrolijk lachten . Als aan de grond genageld , zagen de burgers hoe hun eigen kinderen in de ban kwamen van het fluitspel . Toen begon de rattenvanger te lopen , al was het niet in de richting van de rivier . Opgelucht haalden de volwassenen adem .

Al gauw bleek wat nu het doel was : de Koppenberg , een hoge berg even buiten Hameln . De rattenvanger speelde hoger en hoger , de kinderen dansten vrolijk achter hem aan . Maar opeens spleet de berg zich , zodat een soort grot zichtbaar werd . En al spelend stapte de rattenvanger naar binnen , terwijl alle kinderen hem willoos volgden . Toen sloot de berg zich net zo plotseling als hij was opengegaan en opeens was alles stil , doodstil . Zo werden de gierige inwoners van Hameln op één dag beroofd van de ratten en van hun kinderen !

Goud voor Nederland

Vul het goede woord in. Omcirkel daarna de letter voor het goed geschreven woord en vul die in op de letterbalk. Je leest dan waarin de trainer van de Nederlanders na deze spannende wedstrijd in belandde.

- De hockeyfinale tussen de Nederlandse en Spaanse **hockeyers**..... was in 1998 zenuwslopend.
b hockiers   **e** hockeyers   **f** hokkiers   **g** hociers
- De 15.000 toeschouwers in het stadion raakten in **extase**.....
b extase   **c** ekstase   **d** exstase   **e** extaase
- Eén van de Nederlandse spelers smeed zijn **stick**..... dolenthousiast de tribune in.
h stik   **i** stick   **j** stic   **k** stiek
- De gewonnen wereldbeker was verzekerd voor **zo'n**..... 150.000 gulden.
j zoon   **k** zoo'n   **l** zo'n   **m** zon
- Het **lepe**..... Spanje dwong de Oranje-team tot het uiterste.
n lepe   **o** leepe   **p** leeppe   **q** leppe
- De Nederlandse **coach**..... had zijn spelers gewaarschuwd.
r cooch   **s** koach   **t** coach   **u** kooch
- De Spanjaarden waren vooral levensgevaarlijk bij de **counter**.....
a counter   **b** kaunter   **c** kounter   **d** caunter
- De trainer had zijn spelers de ideale **tactische**..... aanpak verteld.
f taktische   **g** tactiese   **h** tactische   **i** taktiese
- Het winnende **scenario**..... was in grote lijnen hetzelfde als dat van de Olympische finale van 1996.
a cenario   **b** scenario   **c** senario   **d** cenaario

- Een aantal spelers heeft na de wedstrijd hun **carrière**..... beëindigd.
d carrière   **e** cariere   **f** karrière   **g** karriere
- Nederland scoorde de beslissende treffer nadat de doelman de **strafcorner**..... had gekeerd.
t strafkoner   **u** strafcorner   **v** strafkoorner   **w** strafcoorner
- De spelers kregen allemaal een gouden **medaille**.....
b medaille   **c** medalje   **d** medaile   **e** medallie
- Zij gaven na de gewonnen wedstrijd alles van hun **tenu**..... weg.
d tenu   **e** tenue   **f** tenuu   **g** tenui

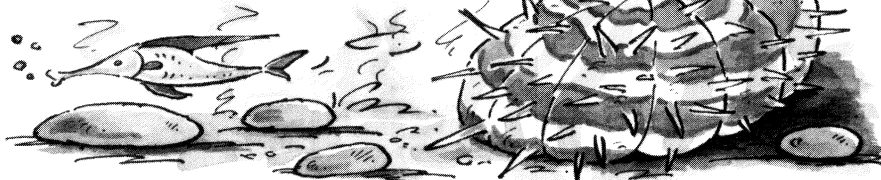
De opgetogen spelers smeten de trainer na de wedstrijd

3	5	8	1	6	9	11	2	13	4	12	7	10	
i	n	h	e	t	b	u	b	b	e	l	b	a	d

De bedreigde zee-egel

In elke zin staat een liggend streepje (-) te veel.

Onderstreep dat en schrijf de letter achter zo'n fout streepjeswoord in het letterblok.

1. Mevrouw Ank Bos-Veenman^a woont in een rijtjes-huis^{ij} in Delft-Zuid^s.
2. Ze heeft een rood-wit-blauwe^b vlag gekregen van de burge-meester^s.
3. Dat was voor haar niet-aflatende^r inzet voor een bedreigde-diersoort^p.
4. Dat is een on-bekende^e zebra-achtige^g zee-egel^r uit Midden-Amerika^e.
5. Dat zeldzaam-fraaie^g diertje wordt bedreigd door het kat- en muisspel^a van de toeristen.
6. Met hun foto-apparaat^v in hun snelle-jachten^e weten ze elk dier op te sporen.
7. De diertjes dreigen daardoor uit-te-sterven^l, tenzij er een rust- en ruimteregeling^d wordt gemaakt.
8. En daarom pleit Ank Bos in huis-aan-huisbladen^b en in school-kranten^k voor zo'n speciale wet.
9. Ook bezoekt zij bijeenkomsten van ex-politici^d, oud-voetballers^e en voormalige-huisvrouwenⁱ.
10. Zelfs bij de jaarlijkse voet- en handbalwedstrijdⁿ Nederland-Duitsland^t was ze aan-wezig^e.
11. Bij die wedstrijden in Noord-Duitsland^f hield ze een groot span-doek^s omhoog.
12. Haar vreemde-talenkennis^k was haar goed-van-pas^v gekomen bij het bedenken van de spandoektekst.
13. Zelfs de minister-president^a zag haar bij die wed-strijd^o.
14. Na afloop heeft hij met een VVD-minister^l de zee-egelproblematiek^k uit-voerig^o besproken.
15. Deze ex-sportman^t meende dat het instellen van een zee-egel-commissie^p niks te-vroeg^r zou zijn.
16. Daarom is nu de commissie-Bos^a ge-installeerd^d, genoemd naar haar voorzitter.
17. Deze 'Redt de zee-egel'-commissie^a pakt haar werk voort-varend^e aan.
18. Radio-uit-zendingen^z en tv-programma's^b zijn niet van de lucht.
19. Een prachtig zee-egel-affiche^o en een video-band^e zijn naar alle scholen onderweg.
20. Wereld-wijd^e bestaat er grote belangstelling voor deze publiciteits- en informatiegolf^g.
21. Vermoedelijk wordt een 3-mijlszone^b in-gesteld^e voor cruiseschepen^h.
22. Luitenant-kolonel^a De Vries en zijn man-schappen^g willen wel in het gebied patrouilleren.
23. En ook de vice-president^b van de Verenigde Staten heeft zijn steun be-tuigd^e.
24. Niet alleen de zee-egelⁿ, maar ook de zee-hond^l, de zee-eend^m en de zee-arend^w gaan nu vast een mooie toekomst tegemoet!

Het motto luidt:

wees geen

1	2	3	4	5	6	7
i	j	s	p	e	g	e

,

8	9	10	11
k	i	e	s

,

12	13	14	15
v	o	o	r

 de

16	17	18	19	20	21	22	23	24
d	e	z	e	e	-	e	g	e

Nieuw-Zeelandse mee-eters

In elke zin staat een fout met een trema of met een liggend streepje. Zet daar een streepje onder en schrijf de bijbehorende letter maar in het letterblok.

- Op het stadhuis van Rotterdam-Centrum^k zijn gemeentebestuurders uit Nieuw-Zeeland geärriveerd^d.
- Ook de oud-burgemeester^s, de geüniformeerde^e hoofd-commissaris^a en beoogde^k opvolger van de haven-portefeuillewethouder^m waren aanwezig.
- De Nieuw-Zeelandseⁱ delegatie toastte op de gezondheid van de voor-name^d gasten.
- Even later richtte de delegatie-leiderⁱ het woord vooral tot de wolimporteurs^s.
- Hij zei: "U maakt al jaren-lang^a geweldige financiële winsten^w dankzij onze voortreffelijke schapen.
- Aan wie heeft u het te danken dat u er zo warmpjes bij-zit^m en dat uw vrouwen zich met diamanten kunnen tooien?
- Mijn vrouw smeekte mij menigmaal op haar blote knieën^t om een fraai-e^a halsketting of schone broche.
- Maar ik kan mijn lieve-lingⁿ niets geven, want mijn financiën^z laten dat niet toe.
- U zit er hier maar warmpjes bij met de ongeëvenaarde^b wol van onze opper-beste^t Nieuw-Zeelandse^l schapen.
- U bent een stel egoïstische^u ongeinteresseerde^e woluitbuiters."

Botsen klinkers op elkaar?

Gebruik dan het tussenstreepje (-) maar.

Weet je niet hoe je het uit moet spreken?

Gebruik dan het trema als onderscheidingsteken.

- Geëmotioneerd^d barstte de delegatie-leiderⁿ in tranen uit.
- Het was duidelijk dat hij over-zijn-toerenpraat^s had uitgebraamd en nu even on-toerekeningsvatbaar^d moest worden geacht^e.
- Hij had kort tevoren een auto-ongeluk^p gehad, toen hij een auto-coureur^a wilde na-apen^x bij het nemen van een scherpe bocht.
- Een bijna-fataal^s ongeluk had hem toen op de rand van de dood gebracht.
- Plotseling stapte de museumdirecteur^r naar voren, terwijl hij frunnikte aan zijn das-speld^s.
- Deze niet-roker^j overhandigde zijn fraaie di-amanten^p dasspeld aan de Nieuw-Zeelandse^l leider.
- En sprak: "Moge met deze poëtisch^s vorm-gegeven^e speld de zorgen die u kwellen,
- de vriendschapsband tussen uw-l en ons vaderland onze coöperatieⁿ u nimmer meer bekennen!"
- Daar toastte ieder-een^d op en met zijn drieëntwintigen^v gingen allen aan tafel voor een zeventiende-eeuws^z diner.

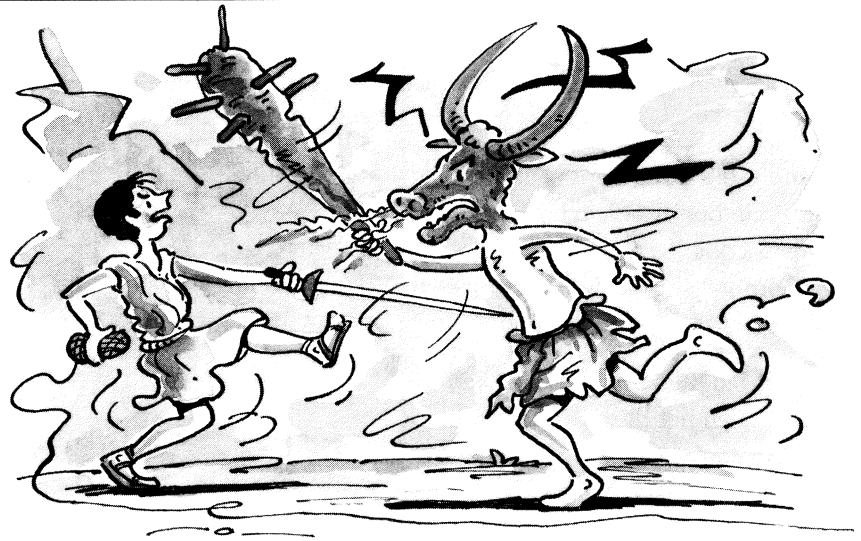
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
d	e	d	i	a	m	a	n	t	e	n	d	a	s	s	p	e	l	d

Theseus

De leestekens ontbreken in het volgende verhaal.
Schrijf ze er maar in.

1. Ken je het verhaal van de held Theseus ?
2. Die wilde een vreselijk wezen verslaan , dat de dood van menige jonge man en vrouw op zijn geweten had .
3. Dit wezen , de Minotaurus , was half mens en half stier .
4. Hij leefde in een ondergronds labyrint , dat koning Minos had laten bouwen .
5. Zelfs wie de Minotaurus zou overwinnen , zou onherroepelijk verdwalen in dit doolhof .
6. Ariadne , de dochter van koning Minos , zag Theseus en werd heel verliefd op hem .
7. Theseus dood ? Dat nooit ! En ze bedacht een list .
8. Ariadne gaf Theseus een kluwen wol , die hij moest afwikkelen als hij door de gangen liep .
9. Zo zou de held de uitgang weer terug kunnen vinden , tenminste als hij het monster verslagen had !
10. Koning Minos merkte niets van de list en de liefde van Ariadne voor Theseus , haar held .
11. Hij sprak : " Ik ben zo goed je een wapen mee te geven . Zie , hier heb je een zwaard . "
12. En hij lachte vals toen hij de deur van het labyrint voor Theseus opende .
13. Behoedzaam ging de held naar binnen , zorgvuldig de draad van Ariadne afrollend .
14. De afschuwelijke lucht van de Minotaurus benam hem bijna de adem . Hij snakte naar lucht .
15. Maar de kluwen wol wikkelde hij af , het zwaard in de hand geklemd .
16. En opeens zag hij het monster , afschrikwekkend , dreigend en woest .
17. Een vreselijk gevecht volgde . Nu weer dreigde de Minotaurus Theseus te vermorzelen . Dan weer leek Theseus de overwinning te gaan behalen .
18. De Minotaurus verwondde Theseus ernstig , maar de held versaaigde niet .
19. En met een laatste , verschrikkelijke slag doodde hij het monster .
20. Bloedend en uitgeput bleef Theseus een ogenblik liggen .
21. Maar toen herinnerde hij zich Ariadnes vurige blik en haar veiligheid brengende draad .
22. En na veel moeite bereikte hij de uitgang , waar zijn koninklijke vriendin beangstigd op hem wachtte .
23. Het afschuwelijke monster , de Minotaurus , was nu pas echt overwonnen .
24. En samen vluchtten ze de nacht in .

Neem 's morgens geen risico's

Welk van de vier woorden is fout gespeld? Zet de letter daarvan in het letterblok. Wat lees je?

1. Eskimo's, die 's morgens al vroeg allerlei spotjes op hun tv willen bekijken, lopen grote risicoos.

a Eskimo's   **b** 's morgens
s spotjes   **p** risicoos

2. Ook het rijden in taxi's, het bakken van cakes en het bezit van foto's is niet risicoloo's.

d taxi's   **a** cakes
p foto's   **o** risicoloo's

3. In iglo's en op ski's moet 's zondags het nuttigen van pindaas worden afgeraden.

s iglo's   **g** ski's   **b** 's zondags   **o** pindaas

4. De zon kan dan explosie's veroorzaken, waardoor de camera's geen Groenlandse zebra's en hyena's meer kunnen fotograferen.

l explosie's   **v** camera's   **p** zebra's   **h** hyena's

5. In auto's kun je 's winters zulke fotografiehobby's savonds wel beoefenen.

p auto's   **s** 's winters   **f** hobby's   **v** savonds

6. Veel bewoners skieën of sleeën met zijn tweeën of drieën voor de gezelligheid.

o skieën   **i** sleeën   **x** tweeën   **n** drieën

7. Je moet dan wel op je knieën letten, want met deze sporten is een hobbyist gauw een mysterieu's patiënt.

a knieën   **g** hobbyist   **s** mysterieu's   **n** patiënt

8. Op Groenland volgen opa's en oma's hun eigen sportprogramma's in kanoos.

k opa's   **l** oma's
m programma's   **s** kanoos

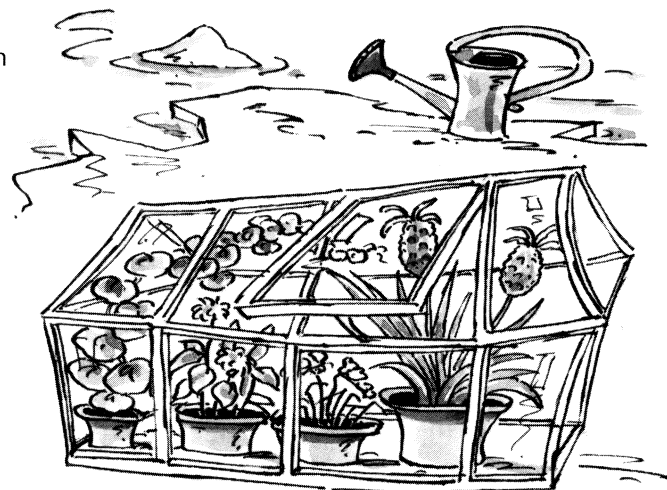
9. Ze hangen niet rond in disco's, cafés, restaurant's of bars, maar telen vaak planten.

r disco   **u** cafés
e restaurant's   **p** bars

10. Zij winnen de hoofdprijs bij de Groenlandse groengroeiwedstrijd: het kweken van kiwi's, fresia's, dahlia's en anana's.

t kiwi's   **p** fresia's
r dahlia's   **n** anana's

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
p	o	o	l	v	o	s	s	e	n

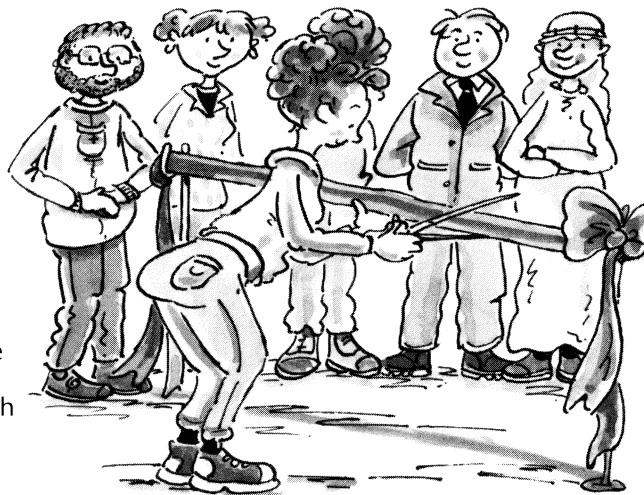
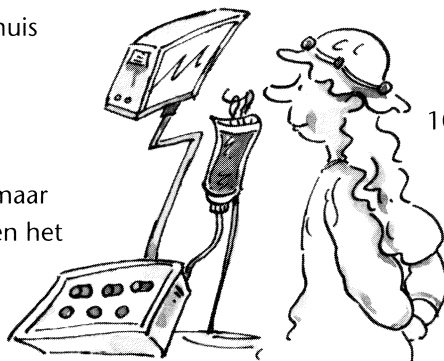

Een medische prestatie

In elk zin is een woord fout gespeld. Welk? Zet de letter daarvan in het letterblok. Wat lees je?

- Deze arts heeft een medisch centrum geopend voor individuele operaties van Egyptische patiënten.
v medisch   **z** individuele   **p** operaties   **a** Egyptische
- Daar moest hij speciaal financiële, praktische en economische problemen voor oplossen.
i speciaal   **r** financiële   **a** praktische   **u** economische
- Gelukkig kon hij telefonies veel technische en typische zaken fantastisch oplossen.
e telefonies   **r** technische   **p** typische   **m** fantastisch
- De Russische en Belgische ambassades hadden garantie gegeven voor eventuele geldproblemen.
s Russisch   **r** Belgische   **f** garantie   **k** eventuele
- Maar de dokter had een ideale organisatie, zodat de officiële opening van de kliniek een historisch moment werd.
e ideale   **w** organisatie   **z** officiële   **x** historisch
- Ook de concurrentie vond dat het materiaal en de administratie van het ziekenhuis ideaal waren.
v concurrentie   **b** materiaal
n administratie   **m** ideaal
- Arabische artsen hadden vakantie, maar kwamen toch ter oriëntatie en vonden het een geweldige prestatie.
h Arabische   **u** vakantie
i oriëntatie   **l** prestatie

- Een revolutie in deze situatie van specialisatie en toenemende concentratie, noemden ze het.
y revolutie   **u** situatie
i specialisatie   **o** concentratie
- Er was ook nog een expositie van prachtige schilderijen, waar de portier de politisie bij rondleidde.
a expositie   **d** schilderijen
r portier   **i** politisie
- Een verpleegster verrichtte de officiële opening en zei komisch: "Bij de directie kan iedereen een gratis injectie krijgen."
s officiële   **n** komisch
m directie   **p** injectie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
z	i	e	k	e	n	h	u	i	s

Kenau Simonsdochter

Zet komma's, uitroepetekens, vraagtekens en punten. En zet een streepje onder de letters, die als hoofdletter geschreven moeten worden. Sommige staan er al.

ken je het verhaal van Kenau uit haarlem ?

zij verdedigde deze stad , toen die werd belegerd door de spaanse soldaten .

maar dat is al heel lang geleden en het verhaal is vast niet helemaal waar , maar wel spannend .

de bevelhebber van de spaanse troepen was Don Frederik , de zoon van de Hertog van Alva .

zijn troepen hadden de stad naarden uitgemoord en nu zouden ze haarlem wel eens een lesje leren .

dat was in vijftienhonderd drieënzeventig , dus al heel lang geleden .

het moordende vuur van de kanonnen van de spanjaarden sloeg menige bres in de muur .

met grote ladders probeerden zij daar op de muren te klimmen en zo de stad in te nemen .

maar wie stond daarboven op de muren ?

kenau simonsdochter Hasselaar met een vendel vrouwen .

die hele groep vrouwen verdedigde de stad , want overgeven , dat nooit !

ze hadden gehoord van de slachting in naarden en van de slachtoffers van zutphen .

de verdedigers uit de stad zutphen werden twee aan twee ruggelings aan

elkaar vastgebonden .

en toen werden ze in de rivier de ijssel geworpen , waar ze jammerlijk verdronken .

zo zouden de hollanders wel leren om zich tegen spanje te verzetten , dachten de spanjaarden .

zachtzinnig ging het er in haarlem ook niet aan toe de verdedigers goten gloeiendhete pek van boven op de aanvallers .

wie dat goedje over zich heen kreeg , verbrandde heel ernstig .

de aanvallers probeerden op hun beurt zoveel mogelijk soldaten en burgers te doden .

des te eerder zouden zij de stad kunnen innemen en alle huizen kunnen leegroven .

maar kenau stond op de bres met haar vrouwen .

dapper hielden ze stand en moedig verdedigden ze elkaar , hun mannen en hun kinderen .

tevergeefs , want door honger gedwongen , moest de kleine groep verdedigers zich ten slotte toch overgeven .

en wat deed Don Frederik met zijn soldaten met de inwoners van haarlem ?

die troffen hetzelfde treurige lot als de verdedigers van zutphen .

en kenau dan ?

die naam kom je nog steeds tegen als die van een moedige vrouw , die langgeleden dapper was .

maar soms zegt iemand tegen een meisje of vrouw : "je bent een kenau ."

en dan bedoelt hij : "je bent een echte haabaai ."

Karel ende Elegast

Zet punten en komma's, vraagtekens en uitroepetekens.

Ken je het verhaal van Karel de Grote en zijn ridder Elegast ?

In een droom verschijnt een engel aan Koning Karel: "Dit is een bevel .

Je moet gaan stelen ."

"Stelen ?" vraagt Karel verbaasd . "Ik , de koning ? Maar waar dan ?

En wat ?"

"Ga nou maar ," zegt de engel . "Onderweg zal God je wel openbaren wat

je moet doen ." En zo rijdt de koning even later door een donker woud ,

terwijl hij piekert over het bevel . Opeens ziet hij een zwarte ridder op het

pad staan . Op barse toon vraagt die: "Wie ben je ?"

Karel wordt woest . Wie durft er zo tegen hem , de koning , te spreken ?

En hij trekt zijn zwaard . Na een verwoed gevecht moet de ridder zich

gewonnen geven en zegt zijn naam : Elegast .

Keizer Karel vertelt dat hij Adelbrecht heet en leeft van roven en stelen .

Ridder Elegast vertelt bitter : "Keizer Karel heeft mij verbannen , maar ik

werd vals beschuldigd en nu steel en roof ik ."

"Weet je wat ?" zegt koning Karel , die zich nu Adelbrecht noemt . "Laten

we bij de koning gaan stelen . Die heeft jou immers heel onrechtvaardig

behandeld ."

Maar daar wil Elegast niets van weten : "Stelen bij de koning ? Dat nooit !

Laten we naar zijn zwager, Eggeric van Eggermonde, gaan ."

Even later komen ze bij het kasteel van Eggeric , die getrouwd is met een

zuster van Koning Karel .

"Wacht jij maar hier ," fluistert Elegast . "Dan ga ik naar binnen ."

Nog maar nauwelijks is Elegast daar of hij hoort Eggeric ruziemaken met

zijn vrouw . Hij schreeuwt woest : "Morgen zal ik jouw broer doden !"

"Maar ik wil niet dat er zelfs maar een haar van mijn broers hoofd wordt

gekrenkt . Ik ga naar hem toe en zal hem vertellen van jouw verraad !"

schreeuwt zijn vrouw .

Elegast sluipt naar buiten , naar Adelbrecht .

"Eggeric wil de koning doden . Dat moet de koning weten ," fluistert hij .

"Maak je geen zorgen ," zegt Adelbrecht . "Ik zal zorgen dat die dat te weten komt ."

Want nu begrijpt hij opeens waarom die engel zei dat hij moest gaan stelen . Hoe had hij dit anders moeten horen ?

De volgende dag op de hofdag worden de samenzweerders ontdekt . Dan laat Koning Karel Elegast halen .

Een verwoed gevecht tussen Elegast en Eggeric volgt . Eggeric wordt gedood . Pas dan ziet Elegast dat de koning met zijn kroon en fraaie mantel dezelfde is als Adelbrecht. En hij smeekt om genade .

Koning Karel herstelt hem in ere en Elegast mag trouwen met de zuster van de koning .

En dat zo de gerechtigheid het onrecht overwint , vertelt het verhaal van Karel ende Elegast .

In de wolken

Zoek de fout en omcirkel de bijbehorende letter!

1. De vrouwelijke auteur was erg enthousiast.

w vrouwelijke   **e** enthousiast

s auteur   **o** geen fout

2. Blijkbaar twijfelt de burgemeester of hij zijn ambtstermijn moet verlengen.

k twijfelt   **c** ambtstermijn

r blijkbaar   **n** geen fout

3. De kwaliteit van het onderwijs is vrijwel gelijk gebleven.

o kwaliteit   **e** vrijwel

i onderwijs   **v** geen fout

4. Goed beschauwd zijn de verhoudingen tussen de autoriteiten verslechterd.

h beschauwd   **g** autoriteiten

j verhoudingen   **d** geen fout

5. De wereldreiziger beschikte destijds over prima eigenschappen.

y wereldreiziger   **h** eigenschappen

r destijds   **c** geen fout

6. Vreiwilligers vormen een meerderheid bij deze activiteiten.

a vreiwilligers   **c** activiteiten

b meerderheid   **d** geen fout

7. De Romijnen waren talrijk vertegenwoordigd in onze landstreken.

m Romijnen   **w** landstreken

g talrijk   **p** geen fout

8. Op 27 augustus gaat mijn buurvrouw naar de schauwburg.

s augustus   **d** buurvrouw   **m** schauwburg   **n** geen fout

9. De keizerin verscheit met een pijnlijk gezicht voor haar onderdanen.

e keizerin   **o** verscheit   **a** pijnlijk   **k** geen fout

10. In het restaurant worden de augurken nauwkeurig bekeken.

a restaurant   **w** augurken   **p** nauwkeurig   **o** geen fout

11. De kapitein heeft op allerlei schepen van de koopvaardij gevaren.

r kapitein   **s** allerlei   **g** koopvaardij   **t** geen fout

12. De scheidsrechter keurt het terrijn waarschijnlijk af.

w scheidsrechter   **s** terrijn   **c** waarschijnlijk   **v** geen fout

Wat lees je als je alle twaalf letters van achteren naar voren op een rijtje zet?

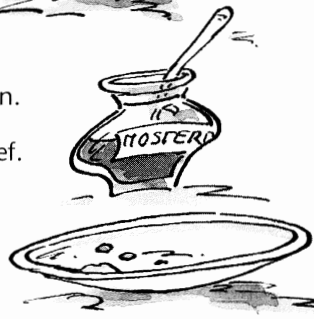
12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
s	t	o	o	m	m	a	c	h	i	n	e

Het spelspel

Vier vrienden spelen een spelspel. Arend speelt met **a**, Bert met **b**, Carlo met **c** en Dirk met **d**. Zoek het foute woord en omcirkel de bijbehorende letter.

- a** Het afscheid viel hem zwaar.
b De wedstrijd werd gestaakt.
c Het potloot schrijft niet meer.
d De advertentie kwam in de krant.
- a** Dat advies is ongetwijfeld juist.
b Het experimend is mislukt.
c Die speler heeft een slechte mentaliteit.
d De president van de VS is een machtig man.
- a** De politie geeft het signalement van de dief.
b De journalist schrijft het artikel.
c Bedenk een beter argument.
d De Spanjaart kwam naar Nederland.
- a** De agent hielp de toeristen.
b We hadden een schitterend uitzicht.
c De ruiter was een vagebond.
d Het documend wordt op de computer bewaard.
- a** Het water kwam als een stortvloed over de dijk.
b Het meisje werkt te nonchalant.
c Het toilet is nu bezet.
d Het resultaat is prima.
- a** Het werd een teleurstellent begin.
b In het klassement staat hij bovenaan.
c Hij tekende een goed contract.
d De productiviteit is verlaagd.

De uitslag: Arend heeft **3** punten Bert heeft **3** punten
 Carlo heeft **2** punten Dirk heeft **4** punten.

Klopt deze uitslag met jouw omcirkelde letters? ja/nee.....

- a** Kruidemunt is een plantensoort.
b Hij heeft een abbonement op de krant.
c De minister voert een prima beleid.
d Die schilder heeft enorm veel talend.
- a** De soldaten vechten aan het front.
b Men gaat de misdaat nu beter bestrijden.
c De aanvoerder maakte een doelpunt.
d Een leraar noem je ook wel een docent.
- a** Dat is mosterd na de maaltijd.
b We zingen bij een koordje.
c Ik zet mijn fiets op de standaard.
d Het bestuur neemt het voorstel in beraad.
- a** Die jongen is erg ondeugent.
b Dat is het geraamte van een mammoet.
c Het apparaat is kapot.
d Postduiven vliegen volgens hun instinct.
- a** Wat is het formaat van die brief?
b Hij haalt gemiddeld een acht voor taal.
c Zijn grootvader was vroeger fabrikand.
d De auto reed onder het viaduct door.
- a** De diplomaat kwam uit het buitenland.
b Je verdient een compliment.
c De thermostaat van de verwarming is stuk.
d We varen in een Noors fjort.

Niet gek!

Elke opgave bestaat uit drie zinnen met schuingedrukte woorden. Zet een kring om de letter voor de zin met het foute woord. Als er geen van de schuingedrukte woorden fout gespeld is, moet je **d** omcirkelen. Er is per opgave nooit meer dan één woord fout gespeld.

1. **a** Je moet een *minuutje* wachten.
b Het *dynamootje* van de fiets is stuk.
c Hij springt over het *schuttinkje*.
d Geen fout.
2. **a** Het *woninkje* is een bouwval.
b Het *paraplutje* is helemaal verbogen.
c Dat *palingkje* glipte door het net.
d Geen fout.
3. **a** *Savonds* hoef je niet te komen.
b Die *eskimo's* wonen in gewone huizen.
c *Auto's* koop je meestal bij een dealer.
d Geen fout.
4. **a** Dat is een *moeilijke* opgave.
b Hij reed met grote *snelheid* weg.
c Dat was erg *gevaarlijk*.
d Geen fout.
5. **a** Dat zal *lekker* smaken.
b Je moet niet zo *smakken*.
c Ik vind *juddo* erg leuk.
d Geen fout.
6. **a** Dit jaar gaan we naar *Italië*.
b Dat doen we meestal met z'n *tweën*.
c Beter *materiaal* kun je niet krijgen.
d Geen fout.

7. **a** *Eventuel* kun je een dag later komen.
b In *Brazilië* is nog veel regenwoud.
c In dat bos leven veel *reeën*.
d Geen fout.
8. **a** Rotterdam ligt in *Zuid-Holland*.
b *Sint-Nicolaas* is op 5 december jarig.
c De Nederlandse vlag is *roodwitblauw*.
d Geen fout.
9. **a** Hij heeft een ernstig *auto-ongeluk* gehad.
b De vrouw huurde een *privé-detective* in.
c *Brazilië* ligt in *Zuidamerika*.
d Geen fout.

10. **a** De metselaar mengt het *cement* met zand.
b Ik houd van *narsissen*.
c Dat is nou *precies* wat ik bedoel.
d Geen fout.
11. **a** Dat was een *fantastische* voorstelling.
b Heb jij *garantie* op de tv gekregen?
c Kan ik jou *telefonisch* bereiken?
d Geen fout.
12. **a** Hij stootte zijn *elleboog*.
b De *hagendis* liep over de stenen.
c Wij wonen in een *bungalow*.
d Geen fout.

Koning Midas

Waar moet een hoofdletter staan?

Zet daar een streepje onder.

1. langgeleden heerste koning midas over het land frychië.
2. hij vond zichzelf de beste koning die ooit over frychië had geregeerd.
3. midas vond zichzelf wijs, verstandig en buitengewoon muzikaal.
4. hij hoorde de herder marsaus opscheppen over zijn panfluitspel:
5. "ik ben beter dan apollo, de god van de muziek."
6. dat hoorde die god, die op de goddelijke berg, de olympus, troonde.
7. en apollo besloot om marsaus eens een lesje te geven.
8. koning midas wilde wel scheidsrechter zijn tussen apollo en manaus.
9. eerst speelde apollo, terwijl manaus bevreesd toelisterde, maar midas lachte.
10. "niet slecht," sprak midas. "maar nu wil ik manaus wel eens horen."
11. bibberend begon manaus aan zijn spel op zijn panfluit, dat gelukkig steeds beter werd.
12. "bravo," riep midas. "toegegeven, apollo speelde heel aardig."
13. "ma~~ar~~ de muziek van de herder manaus is onovertroffen."
14. "bedankt, midas!" sprak apollo woest. "misschien zijn je oren nog iets te klein."
15. en tegelijk trok de god der muziek speels aan midas' oren.
16. teruggekomen in zijn paleis wilde midas in de spiegel kijken, trots op zijn wijze beslissing.
17. maar wat zag hij? zijn oren werden groter en langer.
18. er begon haar op te groeien. steeds meer haar zag midas verschijnen.
19. in paniek deed hij een doek om zijn hoofd en liet een kleermaker komen.
20. die vervaardigde een fraaie muts voor midas' hoofd.
21. en alleen de kamerdienaar van midas kende het geheim.
22. midas had bedreigd hem een gruwelijke dood te laten sterven als hij er met iemand over zou praten.
23. op een dag werd de spanning de dienaar echter te groot, hij moest het ergens vertellen.
24. ver weg in de bergen groef hij een kuil. en hij schreeuwde zijn geheim erin.
25. zorgvuldig bedekte hij het gat weer met aarde en gras.
26. maar wie daar sindsdien loopt, hoort in de wind de grashalmen zingen:
27. "koning midas heeft ezelsoren. koning midas heeft ezelsoren."
28. sindsdien kent iedereen het geheim van deze frychische koning.

Muziek

In welke zin zie je een fout? Zoek die, zet er een streepje onder en omcirkel de bijbehorende letter. Zet daarna de twaalf letters op een rij. Wat lees je?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
j	e	u	g	d	m	u	s	i	c	a	l

- j De mariene heeft een schip gekocht.
k Heb je familie in Parijs wonen?
m Er werden drie liederen gezongen.
s Verliezen is nooit leuk.

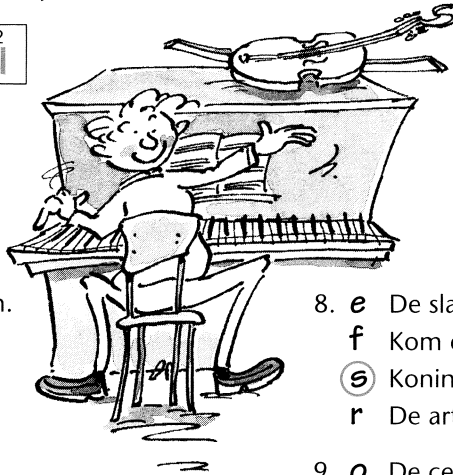
- o Januari en februari zijn wintermaanden.
l De pianist speelt ook op een viool.
h Mijn vader gaat met pensioen.
 e We gaan met de klas op excursi.

- a In de etalage ligt speelgoed.
p Eet je vaak asperges?
w Mijn horloge is stuk.
 u De rechercheur pakt een inbreker.

- m De onderwijzeressen lopen op het plein.
r De boomstronken werden in mootjes gehakt.
 g Ik heb een mooie herinnering aan haar.
k Bereken de oppervlakte van dat weiland.

- l Heb je toevallig mijn boek gezien?
 d Die pappegaai zit al jaren in een kooi.
a De verwarring was compleet.
t Hij is een verrader.

- n Alle passagiers zijn veilig geland.
b Kom je binnenkort logeren?
 m De zjournalist schrijft over het ongeval.
d De giraf steekt zijn nek uit.

- i De rivier is erg breed.
a Hij kan niet goed tegen kritiek.
o De familie grijpt in.
 u De dirigent sloeg de maat.

- e De slager heeft veel concurrentie.
f Kom onmiddellijk van dat klimrek.
 s Koninginnedag is een nationale feestdag.
r De artiesten traden op voor de jeugd.

- o De centrifuge droogt de was enigszins.
h Dat kost enorm veel energie.
 i De soldaten marsjeren tien kilometer.
r Ik parkeer de auto in de garage.

- k Je moet niet zo nieuwsgierig zijn!
r Hebben jullie thuis een abonnement op die krant?
 c Hij is erg muziekaal.
l Zijn nicht studeert economie.

- a Ik dronk twee glazen limmonade.
m Dat is een adellijk persoon.
v Er ontstond een discussie over voetbalgeweld.
e Een commissie bestudeert het voorstel.

- p Eskimo's wonen in iglo's.
s Er staat een figuur op mijn schrift.
k Ons klimaat verandert heel langzaam.
 l De textilindustrie is daar erg verouderd.

Brieven aan de toekomst

Kijk goed naar de hoofdletters en de leestekens. Bij elke vier zinnen staat in één zin een fout. Verbeter die. Maak daarna met de negen bijbehorende letters het moeilijke woord voor een toekomstdeskundige.

f	2	5	7	4	6	1	8	3	9
f	u	t	u	r	o	l	o	o	g

- p** Op 15 mei 1998 schreven veel mensen een brief.

l Weet je voor wie die brieven bestemd waren?

t De brieven waren gericht aan mensen in de toekomst.

v Na 100 jaar zullen ze pas geopend worden.
- w** Die post uit Nederland vormt later een stuk geschiedenis.

g Het zal de geschiedenis van gewone mensen zijn.

t Nu eens niet het verhaal van allemaal beroemde koningen.

u Dus nu eens geen verhaal over Columbus, Edison of Napoleon.
- j** Als het aan Janneke de Vries ligt, wordt dat anders.

t Ook zij schreef een mooi verhaal over haar eigen leven.

k Over papa, mama, haar broer Corné en haar zusje Susan.

o Het gezin woont met hondje basco in Goirle.
- r** Janneke vertelde: "ik schreef over gewone dingen."

g "Straks weten de mensen uit 2098 precies hoe ik geleefd heb."

h "Ze weten dat ik viool speel en dat ik zaterdag handbal."

v "Ook heb ik verteld over mijn vriendje Stefan."
- t** "Toevallig ben ik op koninginnedag jarig."

a "Dus word ik misschien ook wel een beetje beroemd."

u "Ik vind het leuk om dat te vertellen."

y "Vooral omdat je niet weet aan wie je eigenlijk schrijft."
- r** Janneke heeft ook maar meteen even een vraag gesteld.

m "Ik wil later dolgraag lerares worden."

k "Dat zou te gek zijn!"

o "Willen jullie controleren of dat is uitgekomen?"
- m** Niet alleen kinderen hebben aan het project meegedaan.

u Ook volwassen nederlanders schreven een brief.

t Agent Pullens heeft ook meegedaan.

g Hij zei: "Het lijkt me leuk om straks een stukje geschiedenis te zijn."
- j** Over bijna 100 jaar zal alles weer worden gelezen.

w En hoe zullen de toekomstige Nederlanders dan reageren?

o Staan ze verbaasd over ons primitieve leventje?

p Of verlangen ze terug naar onze tijd?
- a** Deze vraag zal pas over vele jaren worden beantwoord.

f Maar agent Pullens en Janneke weten het nu al zeker.

h Zij zullen niet zomaar van de aardbodem verdwijnen.

g Want hun toekomst is straks geschiedenis, waar iedereen van weet?

Hoe gaat het?

Welke twee woorden zijn allebei fout gespeld?
Schrijf de bijbehorende letter in het letterblok.

4	9	1	6	2	8	3	5	7
e	x	c	e	l	l	e	n	t

1. Het petenkind van de goochelaar heeft gisteren gehokkied.

- e** petenkind en goochelaar
y goochelaar en gehokkied
 c petenkind en gehokkied
i Geen fout.

2. De bolleboos kompjutert vooral s'winters erg veel.

- a** bolleboos en kompjutert
 l kompjutert en s'winters
e bolleboos en s'winters
f Geen fout.

3. De giechelende zangeres werd 'swoensdags geïnterviewd.

- b** giechelende en 'swoensdags
w giechelende en geïnterviewd
 e 'swoensdags en geïnterviewd
m Geen fout.

4. De spillebeen schreef een kattebelletje naar de goochelaar met bakkebaarden.

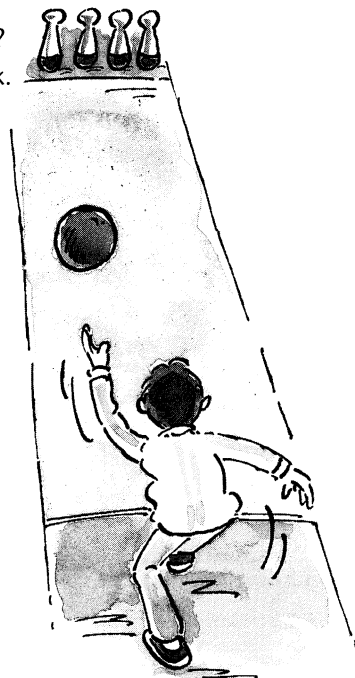
- n** spillebeen en goochelaar
v spillebeen en bakkebaarden
o goochelaar en bakkebaarden
 e Geen fout.

5. De familie piknikte bij eb in het pierenbad.

- g** piknikte en eb
 n piknikte en pierenbad
l eb en pierenbad
s Geen fout.

6. Harry danste naar hartenlust tot de dagenraad.

- a** danste en hartenlust
b danste en dagenraad
 e hartenlust en dagenraad
d Geen fout.

7. De dierenvriend heeft dia's van papegaaien en nachtengalen, maar ook hagendissen.

- w** papegaaien en nachtengalen
 t nachtengalen en hagendissen
b papegaaien en hagendissen
c Geen fout.

8. Oom Cees heeft krap op zijn oude kaghel gegrild.

- l** krap en kaghel
e krap en gegrild
v gegrild en kaghel
u Geen fout.

9. De brekenbeen viel met zijn neus niet in de boter, maar in de boterzachte koeienvla.

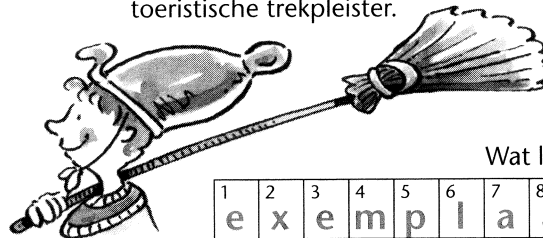
- x** brekenbeen en koeienvla
u brekenbeen en boter
s brekenbeen en boterzachte
p Geen fout.

Lastige woorden

In elke vier zinnen is een woord fout gespeld.
Zet daar een streep onder. Zet de bijbehorende letter in het letterblok. Wat lees je?

- e** Erik maakt in de komende vakantie een exkursie naar Luxemburg.
b Hij heeft wel een extraatje verdiend na zijn examen.
c Zo'n busreis is voor hem een experiment; hij heeft zoiets nog nooit gedaan.
d En nu wil hij zo'n reis dus expres wel eens meemaken.
- e** Vorig jaar hebben wij voor het eerst Egyptische gymnastiek oefeningen gedaan.
x We dachten dat we dat in pijama moesten doen, maar dat was onzin.
g Mijn neefje dacht zelfs dat we die oefeningen onder hypnose zouden moeten doen.
d Hoe hij daaraan komt, is voor mij een compleet raadsel, een mysterie.
- b** In onze provincie ligt de hoofdstad niet in het centrum.
g Ook het centrum van onze stad ligt niet centraal.
a Daar zijn allerlei berekeningen voor gemaakt met cirkels, cijfers en centimeters.
e De sellen van het politiebureau liggen wel precies in het midden.
- k** De arts schreef op een recept verschillende medicijnen voor.
r De apotheker was daar niet enthousiast over.
g De medicus solliciteerde naar een nieuwe functie.
m Hij wilde geen patienten meer onder narcose brengen.
- d** Hij besloot zijn krachten niet meer exclusief aan het ziekenhuis te geven.
p Zijn nieuwe baan was een groot sukses.
h Zijn collega's hebben ook veel respect voor hem.
e Iedereen betaalt trouwens direct en ook nog contant.

- d** Voordat hij naar huis ging, liep hij langs de videotheek.
l De discotheek liet hij lings liggen.
b Daarna bezocht hij de bibliotheek.
a Dat vond hij een goede methode.
- f** Ik heb veel sympathie voor deze theatercriticus.
g Neem jij altijd een thermometer mee naar je therapie?
m Ik wil na thuiskomst altijd eerst thee.
a Ik zet eerst de termostaat hoger en drink dan thee.
- n** Ik las een fantastisch bericht in de krant.
m Er is een toeristisch fietspad geopend.
a Langs die weg is electrisch licht aangelegd.
s Dat gaat automatisch aan en uit.
- r** Een Belgis comité heeft een fantastisch plan bedacht.
d Tijdens de Egyptische week moet een historische optocht worden gehouden.
t Arabische kinderen zullen zich als farao verkleden.
s Met zo'n typisch thema hebben ze een toeristische trekpleister.

Wat lees je?

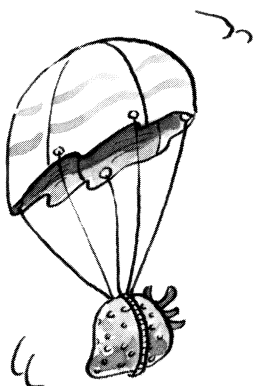
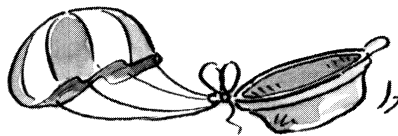
1	2	3	4	5	6	7	8	9
e	x	e	m	p	l	a	a	r

Fijne kleine parapluutjes

In elke rijtje is een woord fout geschreven.
Welk? Zet daar een streep onder en zet de
bijbehorende letter in het letterblok.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
s	p	e	c	i	a	l	i	t	e	i	t	:	d	e	g	e	l	i	j	k

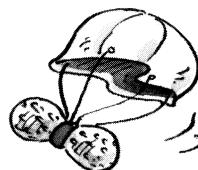
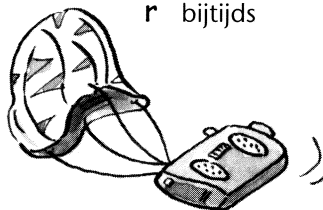
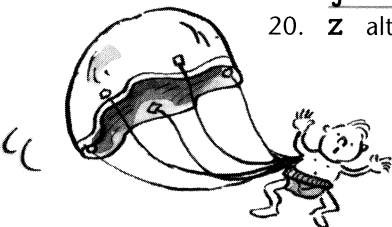
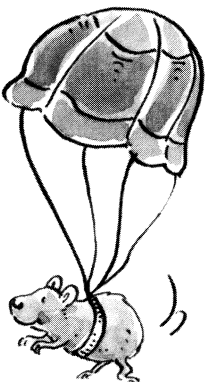
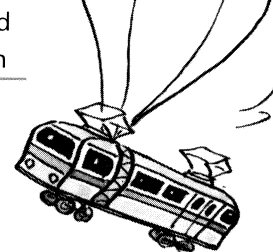
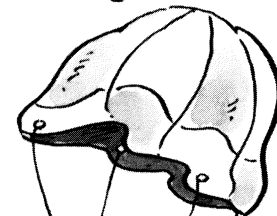
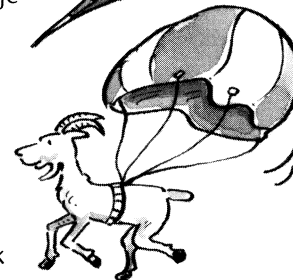
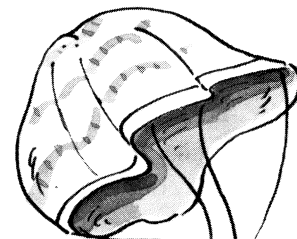

- a diplomaatje
- d marmotje
- k reclame
- c pinda'tje
- s slootje
- z gelei
- v rij
- p nijdig
- t streid
- v geit
- i sleim
- t wedstreid
- : majesteid
- l eisen
- z reizen
- r wijzen
- u slijten
- l lenigheid
- ij leleik
- z altijd

- f fresiaatje
- r glaasje
- l laatje
- y draadje
- c tuitje
- o eitje
- l aardbij
- f weiland
- o fijn
- e sleiten
- n getij
- s wijd en zijd
- e spijt
- m ijstijd
- a prijzen
- p grijze
- t bijten
- p teil
- v praktijk
- r bijtijds

- s babytje
- v dynamootje
- e radio'tje
- q vlootje
- i fresiatje
- a steif
- i sein
- i teidens
- i vrijdag
- y tijd
- r reistijd
- u zomertijd
- s onderscheid
- n feitelijk
- e heisen
- g reisteid
- c beits
- o spijl
- o tijdelijk
- e blijheid

- u slaatje
- p foto'tje
- t slootje
- a eskimootje
- z parachootje
- n feit
- z vlijen
- m rijkaard
- r vrijheid
- q eetgerei
- y trein
- f onsterfelijk
- a gekkigheid
- d profeit
- u zeisen
- i ledenlijst
- e deik
- t gevlei
- i hardheid
- k greinzen

Wie van de vier?

Zet een rondje om de letter voor het **goed** geschreven woord.

1. ☐ s hunebed	☐ t hunnenbed	☐ u hunenbed	☐ v huunebed
2. ☐ a pannekoek	☐ e pannenkoek	☐ c panenkoek	☐ d panekoek
3. ☐ z koninginnensoep	☐ w koninginnesoep	☐ j koninginesoep	☐ ij koniginnesoep
4. ☐ e prinsesenboon	☐ f prinsesseboon	☐ o prinsenboon	☐ m prinsessenboon
5. ☐ r horlogemaker	☐ e horlogenmaker	☐ f horlogesmaker	☐ s horlogemaaker
6. ☐ r koningzoon	☐ m koningszoon	☐ f konings-zoon	☐ u koning zoon
7. ☐ h gebarbequed	☐ t gebarbecued	☐ j gebarbecuid	☐ t gebaarbequed
8. ☐ n chef-kok	☐ p cheffkok	☐ r chef kok	☐ v sjefkok
9. ☐ c noordholland	☐ d Noordholland	☐ e Noord Holland	☐ i Noord-Holland
10. ☐ s babies	☐ e baby's	☐ u babys	☐ r beebies
11. ☐ c elektriciën	☐ k elektricien	☐ e electricien	☐ l electriciën
12. ☐ m drie-en-twintig	☐ z drieëntwintig	☐ o drie-entwintig	☐ n drie en twintig
13. ☐ l Hare Majesteit	☐ s hare Majesteit	☐ t hare majesteit	☐ u HareMajesteit
14. ☐ p zuid-afrika	☐ m Zuidafrika	☐ n Zuid-Afrika	☐ o Zuid Afrika
15. ☐ j crokuet	☐ k croket	☐ i crocet	☐ i kroket
16. ☐ t vliegezwam	☐ e vliegenschwam	☐ p vliegen-zwam	☐ a vliegen zwam
17. ☐ r aspergesoep	☐ s aspergensoep	☐ e aspergesoep	☐ f asperge soep
18. ☐ k goedenmorgen	☐ t goedemorgen	☐ m goede-morgen	☐ g goede morgen
19. ☐ z huilenbalk	☐ ij huilebalk	☐ b huile-balk	☐ w huile balk
20. ☐ i zonnewijzer	☐ r zonnenwijzer	☐ m zonwijzer	☐ l zonne-wijzer
21. ☐ d paardenbloem	☐ s paardebloem	☐ f paarden-bloem	☐ c paarde-bloem
22. ☐ o elleboog	☐ j ellenboog	☐ s ellen-boog	☐ m elle-boog
23. ☐ u papagaai	☐ v papengaaï	☐ w pappegaaï	☐ t papegaaï
24. ☐ g reuzenleuk	☐ h reuze-leuk	☐ s reuzeleuk	☐ k reuzen-leuk
25. ☐ t meeten	☐ j meeëten	☐ s mee eten	☐ i mee-eten

Schrijf de omcirkelde letters in het bijbehorende vakje. Welk gezegde lees je dan?

3 9 10
w i e

14 15 16 7
n i e t

1 23 17 5 11
s t e r k

25 24 4 22 2 18
i s , m o e t

21 13 20 6
s l i m

12 19 8
z i j n

Moeilijke woorden

In elke zin is een woord fout gespeld. Welk? Zet de bijbehorende letter in de letterbalk. Wat lees je?

- De rechercheur en de conciërge gingen samen logeren op de etage van de journalist.
a rechercheur e conciërge f etage t journalist
- De Chinees zette in zijn etalage een coeveuse voor zijn juistgeboren girafje.
c Chinees e etalage h coeveuse g girafje
- De douane juichte toen hij het hoorloge van de passagier tussen de bagage ontdekte.
k douane t hoorloge o passagier u bagage
- Iedereen giechelde toen de goochelaar een clown uit de computer tevoorschijn toverde.
a giechelde s goochelaar h clown t computer
- Voor de machinist was het roetinewerk de machines te repareren.
l machinist o roetinewerk u machines
- De directie besloot de produktie op te voeren en meer actie van de chefs te eisen.
a directie u produktie f actie s chefs
- In die functie moet je een injectie aan een patient pijnloos kunnen toedienen.
d functie a injectie s patient
- Op de camping kreeg je een medaille als je de cursus met de ponnies goed had doorlopen.
s camping e medaille g cursus i ponnies
- De militair klapte enthousiast in zijn handen, toen hij de generaal in de coupe zag zitten.
l militair v enthousiast t generaal a coupe
- De intelligente administrateur gaf de garantie dat de expositie op tijd zou worden geopend.
t intelligente q administrateur e garantie s expositie
- "Geef mij maar een portie pizza's en een beetje jus," zei de restaurantbezoeker.
e portie r pizza's g jus m restaurantbezoeker
- "Geef mij maar een slab, als ik die krab moet verorberen," zei zijn colega.
a slab d krab p verorberen e colega

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
e	n	t	h	o	u	s	i	a	s	m	e

Spiekblad

A	complot computer	hazewindhond hijzen hoofdprijs huisvrouw hunebed	N	reclame reistijd reuzeleuk rij rijkaart rijstepap ruggespraak	tijdens toch tuttebel
aardbei allerlei ambtstermijn apekool assepoester autoriteit	D dageraad dijk dreigen dynamootje	I insect	O onbegrijpelijk onderscheid		U uitgebreid ukkepek universiteit
B	E eetgerei eindelijk eisen elleboog excursie	K kachel kattebelletje klauw koeienvlaai koekepeertje krijzen krokot kwaliteit	P paarlemoer paddestoel paleis papegaaï paperassen parachootje partij petekind pierebad pierewaaïen pijnlijk pleister pleiten postelein praktijk prijs prijzen product productie profijit publicatie publieksprijs publiciteit	S schattebout scheidsrechter schilderij schrijfwijze schouwburg sein seizoen sikkepit slijm slijten snoezepoes spijkerschrift spijl spillebeen spiit stijf strijd	V verlegenheid vlijen vrijheid vrijwilliger vrouw
baby'tje bakkebaarden bakkeleien bedreigen bedrijf beitel beits benauwd beschouwen beschrijving bijtijds blijheid bolleboos brekebeen bruidegom bullebak	F feit fotokopie	L lenigheid lijst lunchen		W wedstrijd weiland wielewaal wijd wijs wijzen	
C cel chagrijnig chauffeur chocolade-ijs cijfer	G geheim gelei geleidelijk getij gevelei goochelaar gordijn	M madeliefje majesteit marsepein medicijn muzikant			IJ ijselijk ijstijd
	H hagedis hartelust				Z zeis zonnwijzer

Hoe ver ben je al?

